

A CSABA JÓZSEF ÁLTALÁNOS ISKOLA
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA
ÉS
HELYI TANTERVE

KÉSZÍTETTE: a Csaba József Általános Iskola nevelőtestülete
JÓVÁHAGYTA: Fodor István tankerületi igazgató

2024. szeptember 1-én

Takó Gábor
aláírás

TARTALOM

Pedagógiai hitvallás – jövőkép	3
Iskolánkról – bevezető	4
Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei és eljárásai	8
A tanulók személyiségének fejlesztésével kapcsolatos feladatok	10
Az iskolai közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladatok	12
A személyiségfejlesztés és közösségfejlesztés szervezeti formái	13
Iskolai egészségnevelési program	16
Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos intézkedési terv	18
Környezeti nevelési program	20
Lázár Ervin Program	21
A pedagógusok iskolai feladatai	22
Az osztályfőnökök feladatai és az osztályfőnöki munka tartalma	26
A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	36
Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	38
A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	43
Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének elvei	45
A HELYI TANTERV – KOMPLEX ALAPPROGRAM – tartalom	46

PEDAGÓGIAI HITVALLÁS - JÖVŐKÉP

Az iskolánkban tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni.

Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.

Ennek érdekében:

- a tanulók személyiségét tiszteletben tartjuk,
- a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe,
- a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük,
- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük,
- minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
- az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:
 - tanuló és tanuló,
 - tanuló és nevelő,
 - szülő és nevelő,
 - nevelő és nevelő között.

Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat. Nevelőink szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a rájuk bízott gyermekekből.

ISKOLÁNKRÓL - BEVEZETŐ

Csákánydoroszló község Körmentől nyugatra 10 kilométerre fekszik a Rába folyó völgyében a 8-as számú főközlekedési út mentén.

Az oktatásnak és az iskolai nevelésnek régi hagyományai vannak a faluban, hiszen a rk. egyház már 1886-ban iskolát alapított.

A nevelői létszám mindig az iskoláskorú népességnek megfelelően változott, általában 3-5 fő között.

Az egyházi iskolát 1948-ban államosították.

A gyermeklétszámok csökkenése a városba költözések miatt Csákánydoroszlón és a környező településeken is bekövetkezett, s az akkori oktatáspolitikai elképzeléseknek megfelelően 1968-ban körzetesítésre került sor.

A körzeti iskolában a helyi tanulókon kívül Felsőmarácról, Iváncról, Hegyhátszentmártonból, 1975 óta Kemestaródfáról is ide járnak az általános iskolások megszerezni az alapfokú ismereteket.

1984-ben újabb szervezeti átalakulás következett be, az óvoda és a közművelődés iskolával történt egyesülésével augusztus 16-tól általános művelődési központként működünk 2012. december 31-ig.

2001-ben csatlakozott Gasztony község is, azonban 2006-ben kilépett az együttműködésből.

2003. június 7-én intézményünk felvette falunk szülötte Csaba József nevét.

2008-ban a Fenntartói Tanács úgy döntött, hogy a rábagyarmati és rátóti felső tagozatosok is a csákánydoroszlói iskolába járjanak, de az alsó tagozat még maradt Rábagyarmaton.

Ugyanebben az időben csatlakozott az ivánci tagóvoda.

2013. január 1-jétől iskolánk kiválik az ÁMK-ból - állami irányítás és működtetés veszi kezdetét.

2013-ban: KLIK Körmenti Tankerülete

2016 szeptembertől: Szombathelyi Tankerületi Központ

Iskolánk neve:

<i>Csaba József Általános Iskola</i>

2014. szeptember 1-jén a Rábagyarmati Tagiskola a Szentgotthárdi Tankerülethez csatlakozott.

2.1 Személyi feltételek

A nevelő-oktató munka személyi feltételei hosszú évek óta kielégítő szervezetben biztosítottak az intézményben.

- képesítés alapján:

tanító	7	fő
tanár	10-12	fő
gyógypedagógus	1	fő
tanulói létszám	180-200	fő

- beosztás alapján:

intézményvezető 1 fő, intézményvezető-helyettes 1 fő, osztályfőnök 8-9 fő, napközis csoportvezető 6 fő, tanulószobás nevelő 1 fő, könyvtáros 0,5 fő.

Munkánkat még 1-1 fő iskolatitkár, karbantartó-fűtő, 2 fő főállású takarító és 1 fő tornatermi gondnok részmunkaidős segíti.

A munkakörök bizonyos szintekig konvertálhatók, a tevékenységekben átfedések vannak, így hiányzások alkalmával belső helyettesítéssel kiegészíthetők.

2.2 Az oktató-nevelő munka sajátosságai

A leendő **elsősökkel** a tanítók már az óvodában ismerkednek. Májusban az elsős nevelő részt vesz az óvodai szülői értekezleten, ahol ismerteti az iskolai élet sajátosságait, és az ahhoz szükséges felszereléseket. 2023-24-es tanévtől kezdve évente 3 alkalommal az iskola nyílt napot szervez a leendő első osztályosok számára, hogy bemutassuk az iskolai élet mindennapjait. Az utolsó nyílt nap a farsangi ünnepkört öleli fel, ami után 2 hónappal következik a beiratkozás.

Iskolánkban a tanult idegen nyelv a **német**.

Felső tagozaton, szakkörön választható az angol nyelv.

Énekkar 3. osztálytól, kiválasztott tanulókkal működik.

Az osztályok minden évben szerveznek **osztálykirándulásokat**, melynek tanulókra eső költségeit a szülők fedezik.

Oktató munkánk lényeges elemének tartjuk, hogy a tehetséges tanulókat felkészítjük **tanulmányi** és **sportversenyekre**.

Elsősorban az OM által kiírt versenyeket részesítjük előnyben, de érdeklődésüknek megfelelően tanulóink választhatnak más versenyeket is.

Az elmúlt években többször sikerült megyei döntőben dobogós helyezést elérni egyéni és csapatversenyben egyaránt.

A **továbbtanulás** elősegítése tehetséggondozásunk másik fő pillére. Itt nemcsak az adminisztratív teendők jelentik munkánkat, hanem tartalmi vonatkozásban is jelentős többletet kapnak a jó képességű tanulók.

Ebből kifolyólag – és ezt a visszajelzések is alátámasztják – diákjaink tudásuk alapján megállják a helyüket a választott középiskolájukban.

2.3 Tárgyi feltételek

Az „*új iskola*” (felső tagozatos épület) két ütemben épült. Négy tanterem 1978-ban, majd a másik négy 1981-ben került átadásra. 2014-ben a KLIK Körmendi Tankerülete szigeteltette a tetőt, megszűnt a beázás.

Az épületben viszont található könyvtár, természettudományi előadóterem és egy számítástechnikai szaktanterem.

Az épületek fejlesztései 2010-ben kezdődtek, az alsós iskolaépület felújításával. Az önkormányzat 25.000.000 Ft pályázati összeget nyert. Ebből az összegből a nyílászárók cseréje, fűtőkorszerűsítés (új kazán, új fűtőtestek) padozat cseréje, mosdók felújítása, szigetelés és külső vakolás valósult meg. Ez a felújítás már nagyon ráfért az épületre, mert 50 évig szinte semmilyen felújítás nem történt ezen épületben.

2016-ban Csákánydoroszló község Önkormányzata energetikai pályázatot nyújtott be a legújabb épület felújítása érdekében. A pályázat 114.000.000 Ft volt. Ennek keretében az egész iskolát szigetelték, valamint ehhez kapcsolódva újra vakolták. Az épület tetejére napelemet telepítettek, mellyel az épület energetikai ellátását 90%-ban ellátja. Egy új gázkazánt is elhelyeztek az épületben. Ugyanezen felújítás keretében újult meg a politechnika épülete is. 30 évvel az épület felújítása után ez volt az épület első felújítása. De a következőre sem kellett sokáig várni.

2020-ban az iskola fenntartója 590.000.000 Ft-ot nyert a csákányi iskola kibővítésének céljából. A projekt keretében a meglévő épületet északi irányban két szinttel kibővítették. Iskola épületének szerkezete tartalmaz 8 tantermet, 4 szaktantermet, 4 fejlesztőt, kémiai labort és zene és dráma terem, valamint szertárakat. Megújult és kibővült az étkező, új szertárak épültek, technika, és drámaterem épült színpaddal. Az új épületrész 2022. szeptember 1-től fogadja a gyermekeket. Ez egy fontos változást hozott a csákányi iskola életében. Ugyanis az új tantermekkel lehetővé vált, hogy az iskola 188 tanulója és 21 pedagógusa egy épületben tanuljon és tanítson. Az alsós gyermekek eszközökkel, mindennel együtt átköltöztek a legújabb épületbe. Az eddigi alsós iskola szabaddá vált, az önkormányzat egyéb módon hasznosítani kívánja. A fejlesztés részeként térköves parkoló épült, valamint eszközbeszerzés zajlott, és új sportpálya is elkészült a gyerekek nagy örömeire.

Tornaterem

Külön fejezetet szentelek a tornateremnek, ugyanis, ami Csákánydoroszlóban tornaterem építés ügyén történt az megér egy külön fejezetet.

Már 1978-ban a legújabb iskola megépítése és kibővítése után felmerült, hogy a környező nagyobb falvakhoz hasonlóan Csákányban is épüljön tornaterem. Na, ehhez képest pont 43 év után épült meg a tornaterem. Hozzá nem értés, az agilitás hiánya a faluvezetés részéről, pénztelenség, ez mind belejátszott a késésbe. Közben egy alapítvány is alakult Tornateremért Alapítvány néven, ahol pénzt gyűjtöttek különböző módokon. Csakhogy az elmúlt 20 évben az építőanyagok árai annyira megemelkedtek, hogy esély sem volt állami pénz nélkül felépíteni a tornatermet. Több pályázati lehetőséget elmulasztott a csákányi képviselő testület, míg végül elérkeztünk 2019-hez. Ekkor a kormány döntése értelmében a kormány 760.000.000 Ft-ot adott a csákánydoroszlói tornaterem felépítése céljából. A munkák 2020 tavaszán kezdődtek, a tornatermet 2021 augusztusában avatták fel. A terem egy 764 m² alapterületű, 7 méteres belmagassággal, ahol a küzdőtér mérete 18x30 méter. A létesítményben megtalálható 2 öltöző, mosdók, orvosi szoba, szertár és tanári szoba. A pályázatban eszköz és sportszerbeszerzés is szerepelt. Tovább a Tornaterem Alapítvány által összegyűjtött összegből pedig egy önjáró pályatakarítógépet vásároltak. A tornaterem egyéb rendezvények lebonyolítására is alkalmas (évnyitó, évzáró és egyéb diákrendezvények).

A napközi otthoni csoportok a tantermekben nyertek elhelyezést.

Könyvtárunk az ÁMK megalakulása után még három évig két épületben, párhuzamosan működött (községi és iskolai könyvtár).

1987. szeptember 1-től kettős funkciót lát el. Egyrészt a település felnőtt lakosságának könyvtári ellátását biztosítja, másrészt az iskolások könyvkölcsönzési, videó és internet használati igényét elégíti ki.

Nyitvatartási ideje hetente 8 óra.

Beiratkozott olvasó 220 fő, ebből általános iskolás 190 fő.

Könyvállománya 8000 kötet.

A szak- és szépirodalom mellett pedagógiai szakfolyóiratok, diáklapok is az olvasók rendelkezésére állnak, valamint videó és hanganyag felhasználásával tudjuk az oktató munkát színesíteni.

A legszükségesebb audiovizuális eszközökkel és a hozzájuk tartozó információs anyagokkal rendelkezünk fejlesztésük azonban folyamatosan szükséges.

1998-tól számítógép segíti a kölcsönzést, 2000-től nyomtató, szkennel és Internet hozzáférés is az információáramlás szolgálatában áll, 2004-től pedig az IHM-pályázat segítségével eMagyarország pont-ként is működik a könyvtár. 2018-tól a könyvtár a Digitális Jólét Programba sikeres pályázatot nyújtott be, aminek következtében számítástechnikai eszközök kerültek a könyvtárba.

AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI ÉS ELJÁRÁSAI

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

1. Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
2. Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).
3. Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
4. Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
5. A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.
6. Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
7. A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.
8. A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
9. A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség - és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
10. Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.
11. Arra törekszünk, hogy figyelembe vegyük és eredményesen kezeljük a tanulók közötti fejlettségbeli, adottságbeli, érdeklődési és tanulási szokás szerinti különbségeket. Ennek érdekében változatos szervezeti és módszerbeli megoldásokat alkalmazunk, amelyek elősegítik, hogy a tanulók elsajátítsák a társadalmi beilleszkedéshez és az egyszerűbb szakmák elsajátításához szükséges színvonalú általános felkészültséget, ugyanakkor e minimum felett minden tanuló alkalmat és lehetőséget is kapjon arra, hogy adottságai legfelső határaihoz eljusson, felismerje, kipróbálhassa miben a legjobb, milyen tevékenységhez van leginkább tehetsége.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	- Követelés. - Gyakoroltatás. - Segítségadás. - Ellenőrzés. - Ösztönzés. - Komplex Alapprogram	- A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. - Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. - Hagyományok kialakítása. - Követelés. - Ellenőrzés - Ösztönzés.
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	- Elbeszélés. - Tények és jelenségek bemutatása. - Műalkotások bemutatása. - A nevelő személyes példamutatása.	- A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	- Magyarázat, beszélgetés. - A tanulók önálló elemző munkája. - DFHT-módszer	- Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. - Vita.

A TANULÓK SZEMÉLYISÉGÉNEK FEJLESZTÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Iskolánk oktató és nevelő munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

- A tanulók erkölcsi nevelése

Feladata: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

- A tanulók értelmi nevelése

Feladata: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

- A tanulók közösségi nevelése

Feladata: Az emberi együttélés szabályainak a megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kultúrált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

- A tanulók érzelmi nevelése

Feladata: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

- A tanulók akaratnevelése

Feladata: Az önismeret a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

- A tanulók nemzeti nevelése

Feladata: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése.

- A tanulók állampolgári nevelése

Feladata: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és helyi közéletben való részvételre.

- A tanulók munkára nevelése

Feladata: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátásra és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

- A tanulók egészséges életmódra történő nevelése

Feladata: A tanulók fizikai képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

AZ ISKOLAI KÖZÖSSÉGEK FEJLESZTÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül

A tanulók közösségekben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

- A különféle iskolai közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanóra, tanórán kívüli tevékenység) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint a csoportok életének tudatos tervszerű nevelői fejlesztése.

- A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek alkalmazkodó – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

- Az önkormányzás képességének kialakítása

Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése

Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

- A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása megőrzése.

A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS SZERVEZETI FORMÁI

- **A tanítási óra**

Az iskola nevelői a tanítási- tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartjuk a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást:

- A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk.
- A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.
- Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így – elsősorban a gyakorlásnál ismétlésnél -, a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodjanak.

- **A tanítási órán kívüli tevékenységek:**

- **Hagyományőrző tevékenységek**

Fontos feladat az iskola névadójának, Csaba József néprajzos emlékének ápolása.

Ezt szolgálja évenként a születésnapjáról való megemlékezés, hozzá kapcsolódó rendezvények szervezése, valamint az iskola képviselte Csaba József munkásságához kötődő programokon.

Minden tanév folyamán ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: október 6-a, október 23-a, karácsonykor, március 15-én, Madarak, fák napján – Csaba József születésnapján, gyermeknapon, a nemzeti összetartozás napján, 8. osztályosok ballagásán.

- **Napközi otthon**

Amennyiben a szülők igénylik az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 1-8. évfolyamon napközi otthon működik.

A tanítási szünetekben a munkanapokon összevont csoport üzemel, ha ezt a szülők legalább tíz gyermek számára igénylik.

➤ Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére heti két felzárkóztató órát szervezünk.

Az 1-8. évfolyamon a gyenge eredményt elért tanulók részére felzárkóztató, a jó eredményt elérő tanulók, versenyzők részére képességfejlesztő órákat tartunk heti egy órában magyar és idegen nyelv és matematika tantárgyakból, az 1-8. évfolyamon további felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozásokról - az iskola lehetőségeinek figyelembevételével - a nevelőtestület dönt.

➤ Iskolai sportkör

Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. A sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

➤ Szakkörök

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és lehetőségek figyelembevételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

➤ Versenyek, vetélkedők

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, művészeti, sport) versenyek, vetélkedők, melyeket évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a szaktanárok végzik.

➤ Tanulmányi kirándulások

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást szerveznek. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Hozzájárulást adhat az útiköltséghez, múzeumi-tájparki belépődíjhoz a fenntartó, neveléssel-oktatással összefüggő kirándulás esetén.

Lehetőség szerint részt veszünk a „Határtalanul” pályázat programjában.

➤ Szabadidős foglalkozások

A szabadidő hasznos és kultúrált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdélutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

➤ Iskolai könyvtár

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti. A könyvtár saját működési rend szerint áll a látogatók szolgálatára.

➤ Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

➤ Hit- és vallásoktatás

Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyház – az iskola – nevelő- és oktatótevékenységétől függetlenül – hit- és vallásoktatást szervezhet.

➤ Témahetek, témanap:

Magyar Diáksport Napja

„Pénz 7” – pénzügyi és vállalkozói témahét

Digitális Témahét

Fenntarthatósági Témahét

A témahetek általános célja a mindennapokban használható gyakorlati ismeretek játékos, élményszerű átadása, illetve a tanárok új pedagógiai módszerek kipróbálására való ösztönzése. Az iskolák a programok megtartásához önkéntesek közreműködését is kérhetik, nyitottabbá téve ezzel az iskolák világát. A programok teljesen ingyenesek, kizárólag szakmai célú projektek.

ISKOLAI EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

1. Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:
 - a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
 - tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat;
 - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel
 - a táplálkozás,
 - az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás káros hatásai a szervezetre,
 - a családi és kortárskapcsolatok,
 - a környezet védelme,
 - az aktív életmód, a sport,
 - a személyes higiénia,
 - az elsősegély-nyújtás alapismeretei,
 - a szexuális fejlődés területén.
2. Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.
3. Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
 - a) a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása:
 - testnevelés órák;
 - játékos,
 - egészségfejlesztő testmozgás az első-negyedik évfolyamon;
 - az iskolai sportkör foglalkozásai;
 - tömegsport foglalkozások;
 - úszásoktatás;
 - b) a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagai környezetismeret, természetismeret, biológia, testnevelés tantárgyak;
 - c) az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
 - d) évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára;
 - e) az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
 - szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt; csecsemőápolási, táplálkozási, túra);
 - minden fél évben osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra szervezése;
 - minden évben egy alkalommal játékos vetélkedő az ötödik-nyolcadik évfolyamos osztályoknak az egészséges életmódra vonatkozó tudnivalókkal kapcsolatosan;
 - f) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele

- félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában; a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezésében. (A tanulóknak évenként legalább egyszer fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálaton kell részt venniük.)

AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók
 - ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
 - ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
 - ismerjék fel a vészhelyzeteket;
 - tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
 - sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
 - ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
 - sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.
2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
 - a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
 - a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
 - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.
3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében
 - az iskola kapcsolatot épít ki a Mentőszolgálattal, a Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtókkal;
 - tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
 - támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.
4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
 - a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	- rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
kémia	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések

	- forrázás - szénmonoxid mérgezés
fizika	- égési sérülések - forrázás
testnevelés	- sport-balesetek, magasból esés, sebesülések

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás balesetknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

5. Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök (vöröskeresztes);
- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulónak az egészségügyben dolgozó helyi szakemberek bevonásával.
- évente egy egészségvédelemmel vagy helyes táplálkozással vagy elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
 - tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;
 - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - a környezet fogalmával,
 - a földi rendszer egységével,
 - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
 - a környezetvédelem lehetőségeivel,
 - lakóhelyünk természeti értékeivel,
 - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival kapcsolatosan.
1. A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.
2. Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
- a) a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagai
környezetismeret, természetismeret, földrajz, biológia, kémia
 - b) az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
 - c) a környezeti nevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
 - minden fél évben egy-egy fakultatív gyalog- vagy kerékpártúra a környékre a környezeti értékek felfedezésére;
 - évente egy környezetvédelemmel, természetvédelemmel foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése a „Föld napja” alkalmából vagy Madarak, fák napján játékos vetélkedővel, akadályversennyel az alsó és a felső tagozatos tanulók számára;
 - minden tanévben egy alkalommal „környezetvédelmi órjárt” szervezése a településen;
 - hulladékgyűjtés megszervezése az iskolában.

LÁZÁR ERVIN PROGRAM

A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozat alapján Magyarország Kormánya egyetértett azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából alapvető jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége.

Ennek jegyében a Kormány életre hívta a Lázár Ervin Programot, amely szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül minden, az 1-8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi-, tánc-, és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

Mindezek érdekében a Klebelsberg Központ és a Kultúráért Felelős Államtitkárság Magyarország Kormányának kultúrpolitikai céljaival összhangban arra törekednek, hogy

- megteremtse Magyarország teljes lefedettségét a diákok kultúrafogyasztása tekintetében;
- csökkentsék a szociális, gazdasági és területi különbségeket a gyermekek művészethez jutásával kapcsolatban;
- felszámolják a kulturális esélyegyenlőséget;
- ösztönözzék az előadó-művészeti szervezetek aktív részvételét a kulturális értékeink megóvásában, minél szélesebb körű megismertetésében és átöröklésében, valamint az új értékek létrehozásában;
- elősegítsék a diákok életkori sajátosságaiknak megfelelő, tanulmányikhoz kapcsolódó, az oktatási-nevelési célokkal összhangban lévő művészeti élményben részesedését;
- megalapozzák a felnövekvő generációk felnőttkori színház-, illetve kulturálisintézménylátogatási szokását;
- erősítsék a fiatal generációk nemzeti identitástudatát;
- tovább fejlesszék a hazai előadó-művészeti szférát mint a kontinens legerősebb színházi hálózatát.

A Lázár Ervin Programban való részvétel a központi kiírásban foglalt rendelkezéseknek megfelelően történik.

A PEDAGÓGUSOK ISKOLAI FELADATAI

1. A pedagógusok alapvető feladatai

- A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felüli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.
- A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A tudomására jutott hivatali titkot megőrizze.
- A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket.
- Az iskola céljainak képviselője a tanulók és a szülők előtt.
- A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.

2. A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

- Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
- Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon
- Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon
- A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
- A helyi tanterv követelményeinek elsajátítása a nevelő által tanított tanulók körében.

3. A tehetséges tanulók gondozása

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
4. A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése
- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.
 - A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.
 - A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése, mentorálása.
 - A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.
 - Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.
5. A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása
- Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeum-, mozi látogatás, kirándulás).
 - Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdelután, karácsonyi ünnepség).
 - Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
 - A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.
6. Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel
- Az iskolai diák-önkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
 - Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.
 - Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.
7. Munkafegyelem, a munkához való viszony
- A munkaköri köteleességek teljesítése.
 - Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óráközi szünetekben.
 - Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
 - Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

8. Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében
 - Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
 - Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
 - Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
 - Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.
9. Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés
 - Másoddiploma megszerzésére irányuló továbbtanulásban való részvétel.
 - Továbbképzéseken való részvétel.
 - A továbbképzéseken tanult átadása a nevelőtestület tagjainak.
 - Publikációk szakmai (pedagógiai, szaktárgyi) témákról folyóiratokban, kiadványokban.
10. Az iskolai munka feltételeinek javítása
 - Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
 - Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
 - Az iskolai alapítvány működésének segítése.
 - Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
 - Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
 - Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.
11. Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában
 - Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
 - Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
 - Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.
12. Aktív részvétel a tantestület életében
 - A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
 - Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
 - Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényeiben.
13. Az iskola képvisellete
 - A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
 - Részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.
 - Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi újságban.
 - Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
 - Bekapcsolódás az iskolán kívüli érdekképviselői szervezetek tevékenységébe.

- A település rendezvényein, eseményein való részvétel.
- Aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport, stb. életében, civil szervezeteiben.

14. A vezetői feladatok ellátása

- Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
- Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

15. Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

- A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA

1. Az osztályfőnök feladatai

- Megfelelő magaviseletű; az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítását és elfogadását.
- Tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen – legalább havonta – tájékoztatja a szülőket.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- Minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.

- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti a mulasztási naplót, a mulasztásokat az osztálynaplóban havonként összesíti. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervezetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- Kitölti és vezeti a Kréta felületén az osztállyal kapcsolatos adatokat, hetente ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.
- Felfekteti és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- Tanév elején kitölti a tanulók tájékoztató füzetét, tanév közben havonta ellenőrzi a gyermekek Kréta felületének vezetését (érdemjegyek, egyéb beírások, szülői aláírások).
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

2. Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.

Az osztályfőnöki munkaterv felépítése

- a) A tanév elején összeállított munkaterv
 - Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
 - Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
 - Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve).
 - Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
 - Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
 - Az osztály diákközösségének vezetői.
 - Az osztályban működő szülői szervezet vezetői.
- b) Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán
 - Első félévi és tanév végi osztálystatisztika.
 - Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
 - Jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről.

3. Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról

- Tanulók száma, ebből leány
- Állami nevelt (gondozott)
- Hátrányos helyzetű, ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanuló
- Tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanuló
- Sajátos nevelési igényű tanuló
- Az iskolában étkező, ebből normatív támogatásban részesülő tanuló
- Az étkezőkből csak ebédelő, illetve háromszor étkező tanuló
- Az iskolába járás alól felmentett tanuló (egyéni munkarend szerint haladó)
- Egyes tantárgyakból az értékelés alól felmentett tanulók
- Más településről bejáró tanuló
- Nem magyar állampolgár
- Évfolyamismétlő

Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról

- Tanulók száma
- Osztályozott tanulók száma és aránya
- Osztályozatlan tanulók száma és aránya
- Az egyes tantárgyakban elért osztályzatok száma és a tantárgyak osztályátlag
- Az osztály tanulmányi átlaga
- Kitűnő tanulók száma és aránya
- Szaktárgyi dicsérek száma tantárgyanként a tanév végén
- Példamutató magatartásért adott dicsérek száma a tanév végén
- Példamutató szorgalomért adott dicsérek száma a tanév végén
- Egy tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Két tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Három vagy több tantárgyból évfolyamismétlésre bukott tanulók száma és aránya
- A bukások száma tantárgyanként
- A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
- Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Iskolán kívüli versenyek eredményei (iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Nyolcadik évfolyamon a középiskolai továbbtanulás jellemzői
 - A középiskolai felvételi eljárást megelőző írásbeli vizsgán elért eredmények (magyar, matematika)
 - Középiskolai felvétel a tanulók választása alapján
 - A választott középiskolák közül az elsőként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
 - A választott középiskolák közül a másodikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
 - A választott középiskolák közül a harmadikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
 - Továbbtanulás iskolatípusok szerint:
 - Gimnáziumba felvett tanulók száma és aránya
 - Szakközépiskolába felvett tanulók száma és aránya
 - Szakiskolába (szakmunkásképzőbe) felvett tanulók száma és aránya
 - Egyik középiskolába sem felvett tanulók száma és aránya

A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén

- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.
- Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
- A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).
- A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).
- Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
 - Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
 - Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
 - A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

4. Az osztályfőnöki órák témái

a) *Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév legelső osztályfőnöki óráin*

- A házirend szabályainak megbeszélése.
- Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése.
- Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakérdezése.
- Az osztályközösség gyermekvezetőinek megválasztása.
- Az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése.
- Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése.
- A kerékpáros közlekedés szabályai.

b) *Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák*

- Félévente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás; az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre; a személyes higiénia; a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vételével.
- Elsősegély-nyújtási alapismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja.
- Félévente egy alkalommal az elsősegély-nyújtás alapismereteinek gyakorlati elsajátítása céljából az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele.
- Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
- Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről október 23-án és március 15-én.

- Megemlékezés a magyar kultúra napjáról, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapjáról, a költészet napjáról, a holokauszt áldozatainak emléknapjáról, a föld napjáról és a nemzeti összetartozás napjáról.
- Megemlékezés az iskola névadójáról.
- Osztálykirándulás előkészítése.

c) Az osztályfőnöki órák tananyaga, tematikája évfolyamonként:

5. évfolyam

Tananyag: Tanuljunk tanulni, ötödikbe léptünk, házirend, tisztségek. A tanulást is tanulni kell. Nehéz és könnyű tantárgyak. Eredményes tanulás az 5. osztályban.

Követelmény: A tanulás kötelesség. Gazdálkodás az idővel. A tanulást is tanulni kell. Ami érdekel, amit szívesen csinálók.

Tananyag: Személyiségünk Önismeret, öntudat, önbizalom. Az ember értéke. Szokás, szenvedély.

Követelmény: Önismeret fejlesztése, osztálytársak közti bizalom, a támogató légkör megerősítése. A dohányzás szenvedélybetegség jellegének tudatosítása.

Tananyag: Test és lélek Az egészség értéke életünkben. Hogyan élhetünk egészségesen. Testkultúra (testedzés, pihenés, öltözködés). Életrend, életritmus. Szabadidő helyes felhasználásáról.

Követelmény: Testünk iránti felelősségünk. Testi-lelki egészség legfontosabb összefüggései.

Tananyag: Tudni illik Az étkezés illemtana. Öltözködés, kultúrája. Szórakozás illemtana: színház, mozi, hangverseny, diszkó, kirándulás, sport, játék, strand.

Követelmény: Alapvető viselkedési normák gyakoroltatása, betartása, megkövetelése.

Tananyag: Családi élet Alkalmazkodás a családban. Egymás iránti figyelem a családban (hétköznapiak, ünnepek).

Követelmény: A család életre szóló érzelmi háttér, erőforrás szerepének tudatosítása. Az egymásra figyelés fontosságának hangsúlyozása.

Tananyag: Közlekedés Gyalogos közlekedés kisebb, nagyobb településen. Tömegközlekedési lehetőségek. Kerékpáros közlekedés. Idénybalesetek.

Követelmény: Kövesse a közlekedés helyes magtartási szokásait! Ismerje a városi és vidéki közlekedésben lévő különbségeket! Ismerje a gyalogos és tömegközlekedés szabályait!

6. évfolyam

Tananyag: Gondolkodás, kommunikáció, tanulás Problémamegoldás, tanulás, emlékezet. Intelligencia, okosság, bölcsesség. Megismerés, tudás.

Követelmény: A beszéd és a gondolkodás összefüggései. Értékelje a tudást, a lelkiert, és az egyéb szellemi képességeket!

Tananyag: Személyiségünk Ember voltunk általános vonásai, egyediségünk. Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség. Szokás és szenvedély: jó és rossz szokásaink.

Követelmény: Képesség a másik ember személyiségének tiszteletére és megértésére, a helyes önismeret kialakítására, önmaga felvállalására, mások bírálatának segítségként való elfogadására. Legyen képes felismerni az örökletes tényezők szerepét a jellem kialakulásában!

Tananyag: Test és lélek Test és lélek egysége. Egészséges életmód, testkultúra, mentálhigiénia. Növekszem, változom.

Követelmény: Helyezze el önmagát a saját korcsoportjában, felismerve ebből adódó jellemzőit! Ismerje az ember életszakaszainak főbb általános jellemzőit.

Tananyag: Tudni illik Találkozás, üdvözlés. Megszólítás, bemutatkozás, társalgás. Telefonálás illemtana. Vendégségben, vendéglátás. Pontosság, pontatlanság.

Követelmény: Alapvető magatartási normák ismerete.

Tananyag: Családi élet Személyi higiénia: testápolás, bőrápolás, ruha váltása. Nemi érés, nemi higiénia. Környezet tisztántartása: otthon, osztályban. Állatokkal a lakásban.

Követelmény: Tudja önmagát, környezetét tisztán tartani! Tudja, hogy a tisztaság az egészséges élet alapfeltétele!

Tananyag: Közlekedés Kerékpáros közlekedés korábban megismert szabályainak bővítése. Közlekedési jelzések, továbbhaladási algoritmusok leírása. Tömegközlekedés (országúti, vasúti, városi).

Követelmény: Ismerje az alapvető közlekedési szabályokat. Ismerje a kerékpár biztonsági felszereléseit!

7. évfolyam

Tananyag: Test és lélek Egészség, betegség, fogyatékoság. Egészséges életmód testkultúra, mentálhigiénia. Veszélyeztető tényezők. Az egyén és a drogok. A drogok és a médiák. A reklám hatása.

Követelmény: Ismerje fel a test és lélek összefüggéseit! Legyenek ismeretei a káros szenvedélyek veszélyeiről és elkerülésük módjáról!

Tananyag: Személyiségünk Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség. A tanulás szerepe: sajátos szokások, ismeretek, világlátás, hobbik, örömök, féltelmek. A nevelés szerepe: példaképek, jutalmazások, büntetések.

Követelmény: Tudja, hogy minden ember egyedi, hogy énünk egyes összetevői örökölték, mások megszerzettek! Ismerje fel a tanulás jelentőségét a jellem alakulásában!

Tananyag: Pályaorientáció Képességek: térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség, számolási képesség, fizikai teherbírás, kezűgyesség, ötletgazdagság, kapcsolatteremtés. Képesség és teljesítmény összefüggése. Önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai. Munkahelyi ártalmak és a stressz. A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés. Pályaválasztási alapfogalmak: pálya, szakma, foglalkozás, beosztás, munkakör, képesítés, képzettség. Érdeklődés, érzelem, motiváció a pályaválasztásban. Szabadban dolgozni, testi erőt kifejteni, technikai feladatokat ellátni, tiszta környezetben dolgozni, szellemi munkát végezni stb.

Követelmény: A tanulók tudják: Felsorolni a képességek fő jellemzőit. Felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát. Megadni saját képességeik szintjeit. Azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes

munkavégzésben. Felismerni a munkahelyi ártalmakat. Magyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét. Értelmezni a pályaválasztási alapfogalmakat. Azonosítani az érdeklődési területeket és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban. Bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban.

Tananyag: Közlekedés A KRESZ szabályai. Az elsősegélynyújtás szabályai. Veszélyhelyzetek kialakulása.

Követelmény: Előrelátással hárítsa el a veszélyhelyzetek kialakulását! Alkalmazza a KRESZ szabályait különös tekintettel: rendőri karjelzések, behajtani tilos, kerékpárút, főútvonat!

Tananyag: Tudni illik Fiúk és lányok, megismerkedés, udvarlás. Társalgás illemtana. Hogyan? Miről? Kamaszszerelem.

Követelmény: Helyes viselkedési formák tudatosítása.

8. évfolyam

Tananyag: Személyiségünk Önmegfigyelés, önismeret, önnevelés: tapasztalat önmagamról és másokról. Elismerés, bírálat, építő, romboló. Érdeklődés, célok, akarat, énídeál, értékek. Önérték, önbizalom, önszeretet, szégyen, kisebbségi érzés. Önfegyelm, akaraterő, felelősség. Különbözőségek és hasonlóságok. A másik egyediségének, másságának elismerése, tisztelete. A másik megismerése. Kommunikáció. Vitatkozás, versengés, kompromisszumok. Jellem-lelki tulajdonságok. Szokások, tudás, erkölcs, világnézet. Intelligencia, okosság, bölcsesség, kreativitás. Büszkeség, gőg, méltóság, önzés, önzetlenség. Nyitottság, kíváncsiság. Az ember, mint értékelő lény. Az értékelés szempontjai. Az értékelés nehézségei. A legfontosabbnak tartott értékek. Az ember, mint erkölcsi lény. Választás és döntés, szándék és tett. A rossz, a hibázás és a bűn. Az erkölcsös cselekedet (jót jól). Mozgatóink. Meghatározottságaink, gyökereink. Vágy, szükséglet, lehetőség, igény. Érdekek, értékek, normák. Beállítódás, magatartás és viselkedés. Empátia, tolerancia. Az egyes ember fejlődése. Életkorok jellemzői.

Követelmény: Tudjon érvelni az önuralom, önnevelés, önismeret fontossága mellett! Legyen képes érvelni a másik személyiségének tisztelete mellett! Legyen nyitott az értékek felismerésére és elfogadására! Legyen képes a meggondolt véleményalkotásra, mások józan, igazságos megítélésére! Legyen képes fontos helyzetekben a választási lehetőségek mérlegelésére, indokolni mások és önmaga hibás és jó döntéseit! Legyen képes felfedezni a különböző viselkedések és döntések mögött meghúzódó mozgatókat! Ismerje az egyes életszakaszok főbb jellemzőit!

Tananyag: Pályaorientáció Képességek, munkahely, munkanélküliség. Térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség. Számolási képesség, fizikai teherbírási, kézügyesség, ötletgazdagság és kapcsolatteremtési képesség. A képesség és teljesítmény összefüggése. Az önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai. A munkahelyi ártalmak és a stressz. A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés. Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, kérdőív, gyűjtőmunka.

Követelmény: A tanulók tudják: Felsorolni a képességek fő jellemzőit. Felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát. Megadni saját képességeik szintjeit. Azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben. Felismerni a munkahelyi ártalmakat. Magyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét.

Tananyag: Pályák megismerése, pályaválasztási dokumentumok A pályák megismerésének lehetőségei: Pályaképek, pályatükrök, pályaismertetések, foglalkozás leírások. Pályaszintek, egymást helyettesítő pályaaajánlatok. Pályaalkalmasság, továbbtanulási lehetőségek. A pályaválasztás dokumentumai, ismeretforrások. Videofelvételek elemzése, pályatabló készítése, riportok készítése, elemzése. Érdeklődés, érzelem, motiváció a pályaválasztásban. Érdeklődési területek: Szabadban dolgozni, növényekkel, állatokkal foglalkozni, emberek között dolgozni. testi erőt kifejteni, formákkal, vonalakkal dolgozni, kézi erővel, szerszámmal dolgozni. Technikai feladatokat ellátni, irodában dolgozni, embereken segíteni, eladni, vásárolni. Tiszta környezetben dolgozni, gépeket szerelni és javítani, elektromos készülékekkel dolgozni, építőiparban, laboratóriumban dolgozni. Érzelmi viszonyulás és a motiváció szerepe a pályaválasztásban. Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, öndefiníciós folyamatok támogatása.

Követelmény: A tanuló tudja: Azonosítani az érdeklődési területek és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban. Bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban.

Tananyag: Családi élet Családtervezés, házasság, családi célkitűzések. Generációk kapcsolata, egymás segítése. Családi szabadidő szervezés.

Követelmény: Legyen képes életvitele tudatos alakítására! Legyen fegyelmezett, segítőkész! Tudja szabadidejét kulturáltan hasznosítani! Legyen tájékozott nemzeti, vallási, családi ünnepekről! Tudjon ezek hagyományainak megfelelően viselkedni!

d) **Választható témák az osztály összetételétől, neveltségi szintjétől függően**

- A tanulást is tanulni kell
- Tanulást segítő tevékenységek
- Egészséges életrend
- A helyes napirend kialakítása
- A család: a nagyszülők, a szülők és a gyerekek közössége
- Ünnepek a családban
- Az ünnepek szerepe az emberek életében
- Ismerem-e önmagam?
- A megismerés forrásai
- Baráti kapcsolatok
- Részvétel a házi munkában
- A nyári szünidő tervezése
- A tanulási szokások, a gazdaságos tanulás
- Fiúk és lányok barátsága
- A helyes viselkedés, a helyes beszéd, az udvariasság
- Igazmondás, hazugság
- A serdülők biológiai és higiéniai problémái
- Fejlesztő játékok tanulása
- Tudni illik, hogy mi illik
- Illemtan a gyakorlatban
- Lakásunk kultúrája
- Pályaválasztásra készülünk
- Önállóság a tanulásban
- Konfliktusok az osztályban
- Igaz barátok az osztályban
- A kulturált magatartás szabályai
- Viselkedés ünnepi alkalmakkor
- Bírálat, önbírálat

- A család funkciói
- Konfliktus a családban
- Fizikai és szellemi munka
- A pénz szerepe életünkben
- Ápolt, divatos megjelenés
- Hogyan rendezném be otthonomat?
- A vendéglátás illemtana
- A határainkon túl élő magyarság
- Testápolás, szépségápolás a serdülőkorban
- Az étkezési kultúra
- Az iskolaválasztás gondja
- A család pályaválasztási elképzelései
- Diákönkormányzat az osztályban és az iskolában
- Törekvés a harmonikus életre
- Jövőnkre készülünk
- Harcba önmagunkkal
- Bizonytalankodók az iskola- és a pályaválasztásban
- Ügyintézés a mindennapokban
- Barátság, szerelem, szexualitás
- Házasság és család, a felbomló család
- Hétköznapiak és ünnepek a családban
- Korunk jellemző betegségei
- A fiatalkori bűnözés
- A hivatalos helyen való viselkedés illemtana
- Különböző tanulási módszerek
- A jó időbeosztás, a helyes napirend
- Közösségfejlesztő játékok
- A kulturált viselkedés alapjai, illem
- Ismerős, haver, barát
- Kapcsolatok a másik nemmel, a nemi érettség tudatosítása
- Árulkodás, becsület, "betyárbecsület"
- Hazugság, elhallgatás, igazmondás, becsületesség
- Közlekedési szabályok, utazási illemtan
- Színházlátogatás: viselkedés az előadáson, az élmények megbeszélése
- Megjelenés, öltözködés
- A sport szerepe az egészséges fejlődésben
- Helyem a családban, szüleink tisztelete
- Egészséges életmód rend, tisztaság, higiénia, korszerű táplálkozás
- Veszélyes anyagok (alkohol, dohányzás stb. egészségkárosító hatása)
- Az olvasás szerepe, fontossága, az olvasás élménye
- A televízió műsorok, a videó-filmek helyes megválasztása
- Ünnepek, az ünnepnapok szükségessége
- Iskolai hagyományok megismerés
- Fiú-lány kapcsolat, barátság, szerelem, a férfi, és a női szerepek.
- Szerelem és házasság
- Generációk együttélése, szüleink, nagyszüleink.
- Az idős emberek tisztelete, segítése, a kötelességtudat fejlesztése
- Családi hagyományok, ünnepek
- A vallások szerepe életünkben, sokfélék vagyunk, tolerancia

- Viselkedés iskolában a tanórán, iskolai rendezvényeken, utcán, közlekedési eszközökön, színházban, étteremben, szórakozóhelyen
- A munka az ember alapvető létformája, a munka értelme, megbecsülése
- Megélhetés, gazdálkodás, jólét
- Vitakultúra fejlesztése, a véleményalkotás szabadsága
- Nemzeti azonosságtudat, nemzeti hagyományaink, történelmünk, jelképeink
- Helyünk Európában
- Miért tanulunk? Pályaválasztás, szakmák, foglalkozások, hivatások
- Az információszerzés lehetőségei
- Családi munkamegosztás, segítség otthon
- A családi költségvetés ismerete, az előrelátó pénzgazdálkodás
- Szabadidő értelmes, hasznos eltöltése (olvasás, rendszeres sportolás, zenetanulás, tánc, képzőművészet stb.)
- Környezetünk kulturáltsága, növények, állatok gondozása
- Egészség, betegség. Egészségünk iránti felelősség kialakítása

A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

1. Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.
2. Munkánk során kiemelten kezeljük
 - a sajátos nevelési igényű;
 - a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
 - a kiemelten tehetséges;
 - a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését.

1. Sajátos nevelési igényű tanulók

- Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.
- A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével – rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.
- Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.
- A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek:
 - gyógypedagógus végzettségű pedagógus alkalmazása,
 - az Irányelvek figyelembevételével készített eltérő tanterv része az iskola helyi tantervének,
 - a fogyatékoság típusának megfelelő tankönyvek, tanulási segédletek,
 - a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás,
 - a fogyatékos tanulók részére kidolgozott értékelési formák alkalmazása,
 - speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök,
 - képességfejlesztő játékok, eszközök,
 - számítógépek fejlesztő programokkal.

2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, pedagógiai szakszolgálattal és gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolata;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);

- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- a szülőkkel való együttműködés;
- családlátogatások;
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

3. A tehetség, a képességek kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- iskolai és iskolán kívüli versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások).

4. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek

- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés, mely a pedagógiai program mellékletét képező „Intézményi integrációs program” alapján folyik;
- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, pedagógiai szakszolgálattal és gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- a tanulók háromhavonkénti fejlesztő értékelése a szülőkkel közösen;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolata;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- a szülőkkel való együttműködés;
- családlátogatások;
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

**AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS
FELADATOK
A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI
KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI**

Az iskola közösségeinek együttműködése

Az igazgatóság és a nevelőtestület együttműködése

1. A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az igazgató segítségével a megbízott pedagógusvezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.
2. Az együttműködés fórumai:
 - az igazgatóság ülései,
 - az iskolavezetőség (az igazgatói tanács) ülései,
 - a különböző értekezletek,
 - megbeszélések,
3. Ezen fórumok időpontját az iskola éves munkaterve határozza meg.
4. Az igazgatóság az aktuális feladatokról a tanári szobában elhelyezett hirdetőtáblán, valamint írásbeli tájékoztatókon keresztül értesíti a nevelőket.
5. Az iskolavezetőség tagjai kötelesek:
 - az iskolavezetőség ülései után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól,
 - az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az igazgatóság, az iskolavezetőség felé.
6. A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaköri vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az igazgatósággal, az iskola vezetésével, az intézményi tanáccsal, illetve az iskolaszékkel.

A szakmai munkaközösségek együttműködése

1. Az iskolában tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek.
2. A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire:
 - a munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések,
 - iskolán belül szervezett bemutató órák, továbbképzések,
 - iskolán kívüli továbbképzések,
 - a tanulók számára szervezett pályázatok tanulmányi, kulturális és sportversenyek.
3. A szakmai munkaközösségek vezetői az iskolavezetőség (az igazgatói tanács) ülésein rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.

Az Intézményi Tanács (IT) és az iskola közösségeinek együttműködése

1. Az Intézményi Tanács az iskola közösségeivel az IT teljes jogú tagjain és a meghívottakon keresztül tartja egymással a kapcsolatot.
2. Az IT tagjai rendszeres időközönként – évente legalább kétfő alkalommal – üléseznek, ahol az IT tagjain kívül az állandó meghívottak is részt vesznek.
3. Az IT ülésein állandó meghívottként az alábbi személyek vehetnek részt:
 - az iskola vezetője
 - a tankerület igazgatója
4. Az iskola működéséről, az iskolai munkaterv feladatairól, végrehajtásáról az iskola igazgatója rendszeresen – évente legalább két alkalommal – köteles tájékoztatni az Intézményi Tanácsot

A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

1. A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
 - az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközségi ülésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
 - a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
 - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
2. A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetben keresztül írásban) tájékoztatják.
3. A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján – az iskola igazgatóságához, az osztályfőnökhöz, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz vagy az intézményi tanácshoz, illetve az iskolaszékhez fordulhatnak.
4. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az intézményi tanáccsal, illetve az iskolaszékkal.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

1. A tanulók érdekeinek képviseletére az iskolában diákönkormányzat működik.
2. A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
3. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
4. A diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
 - a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
 - tanulói ügyelet, iskolai felelősi rendszer;
 - sportélet, túrák, kirándulások szervezése;
 - kulturális, szabadidős programok szervezése;
 - a tanulók tájékoztatása (iskolaújság, iskolarádió, iskolai honlap).
5. Ezekben a kérdésekben
 - az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;
 - a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie.

6. Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.
7. A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
 - az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
 - a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
 - az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
 - a házirend elfogadása előtt.
8. A diákönkormányzatot az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat iskolai vezetőségének diákvezetője (elnöke) vagy a diákönkormányzatot segítő nagykorú személy képviseli.
9. Az iskolában iskolai vezetőség (igazgatói tanács) működik, mely az iskolai élet egészére kiterjedő döntés előkészítő, véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik.

A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése

1. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:
 - az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
 - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.
2. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

a) Egyéni megbeszélések

Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.

b) Családlátogatás

Szükség esetén feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

b) Szülői értekezlet.

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása
 - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
 - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
 - a helyi tanterv követelményeiről,
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
 - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
 - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,

- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

c) Fogadó óra.

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

d) Nyílt tanítási nap.

Igény esetén lehetőség, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

e) Írásbeli tájékoztató.

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

3. A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.
4. A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján az iskola igazgatóságához, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőéhez, a diákönkormányzathoz vagy az intézményi tanácshoz, illetve az iskolaszékhez fordulhatnak.
5. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével vagy intézményi tanáccsal, illetve az iskolaszékkal.
6. A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az iskola igazgatójától, valamint nevelőtől az iskolai munkatervben évenként meghatározott igazgatói, igazgatóhelyettesi fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.
7. Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismernie.
8. A pedagógiai program, a szervezeti és működési szabályzat, illetve a házirend egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
 - az interneten;
 - az iskola fenntartójánál;
 - az iskola irattárában;
 - az iskola könyvtárában;
 - az iskola nevelői szobájában;
 - az iskola igazgatójánál;
 - az iskola igazgatóhelyetteseinél;
 - a nevelők szakmai munkaközösségeinek vezetőinél

Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel

1. Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskola igazgatóságának állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:
 - Az intézmény fenntartójával: Szombathelyi Tankerületi Központ
 - Az intézmény működtetőjével: Szombathelyi Tankerületi Központ, Kossuth L. u. 8.
 - A regionális POK Hivatalával Zalaegerszeg, Kinizsi u. 74.
 - A területileg illetékes önkormányzati képviselőtestülettel és polgármesteri hivatallal: Csákánydoroszló Község Önkormányzata, Fő u. 39.
 - A megyei pedagógiai szolgáltatóval: NYME Szolgáltató és Kutató Központ, Szombathely – Károlyi G. 4.
 - A helyi nevelési intézményekkel: Harangvirág Óvoda és Bölcsőde, Csákánydoroszló, József A. u. 6.
 - Vas Vármegyei Szakszolgálat Körmenői Tagintézménye, Körmenő.A munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az igazgató a felelős.
2. Az eredményes oktató- és nevelőmunka érdekében az iskola rendszeres munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel, gazdálkodókkal:
 - Az iskolát támogató: Csákánydoroszlói Diákokért Alapítvány.
 - Az alábbi közművelődési intézményekkel: Művelődési ház – Csákánydoroszló
Faludi Ferenc Könyvtár – Körmenő
 - Alsó tagozatos testvériskolai kapcsolat: VS Breitenfurt bei Wien
 - Iskolai partnerkapcsolat: Kriza János Általános Iskola – Nagyajta (Kovácsna megye)
 - Az alábbi társadalmi egyesületekkel: Kormorán Kenu Egyesület
 - Az alábbi egyház helyi gyülekezetével: Római Katolikus Egyház - CsákánydoroszlóA munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az igazgató a felelős. Az egyes intézményekkel, szervezetekkel kapcsolatot tartó nevelőket az iskola éves munkatervre rögzíti.
3. A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskola igazgatósága rendszeres kapcsolatot tart fenn a csákánydoroszlói Védőnői Szolgálat és a Háziorvosi Szolgálat illetékes egészségügyi dolgozóival, és segítségükkel megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát.
4. A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse rendszeres kapcsolatot tart fenn a területileg illetékes gyermekjóléti szolgálatokkal.
A munkakapcsolat felügyeletéért az igazgató a felelős.
5. Az iskola helyiségeit, épületét az igazgatóság döntése alapján térítésmentesen használhatják a törvényesen bejegyzett gyermek-, illetve ifjúsági szervezetek, valamint társadalmi egyesületek helyi csoportjai.
6. A nevelők szakmai, pedagógiai munkájának segítésének, fejlesztésének céljából az iskolában működő szakmai munkaközösségek bekapcsolódnak a területi (iskolaközi) szakmai munkaközösségek munkájába:
 - alsós munkaközösség,
 - osztályfőnöki munkaközösség,
 - testnevelés – sport munkaközösség.

A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI

1. Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:
 - osztályozó vizsga,
 - pótló vizsga,
 - javítóvizsga.
2. Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha
 - a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
 - engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
 - ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
 - ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.
3. Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.
4. Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.
5. A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.
6. A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel
 - osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal,
 - javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.
7. Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit a miniszter által kiadott kerettantervben szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyek tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg a helyi tanterv életbelépésének megfelelően évente felmenő rendszerben:
 - 2020-2021. tanév júniusban: Az első és az ötödik évfolyamon.
 - 2021-2022. tanév júniusban: A második és a hatodik évfolyamon.
 - 2022-2023. tanév júniusban: A harmadik és a hetedik évfolyamon.
 - 2023-2024. tanév júniusban: A negyedik és a nyolcadik évfolyamon.

A követelmények elfogadásáról az előbbi ütemezésnek megfelelően a nevelőtestület dönt.

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Etika/hit és erkölcsstan		SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Technika és tervezés			GYAKORLATI
Digitális kultúra			GYAKORLATI
Testnevelés			GYAKORLATI
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Etika/hit és erkölcsstan	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Történelem	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Állampolgári ismeret		SZÓBELI	
Hon- és népismeret		SZÓBELI	
Természettudomány	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Digitális kultúra		SZÓBELI	GYAKORLATI
Technika és tervezés			GYAKORLATI
Testnevelés			GYAKORLATI

AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELÉNEK ÉS ÁTVÉTELÉNEK ELVEI

1. Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből – melyet az iskola fenntartója határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.
2. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.
3. Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
 - a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
 - a szülő személyi igazolványát;
 - a gyermek lakcímkártyáját;
 - az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai igazolást;
 - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.
4. A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:
 - a tanuló anyakönyvi kivonatát;
 - a tanuló lakcímkártyáját;
 - a szülő személyi igazolványát;
 - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
 - az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.
5. Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.
6. Ha az átvételt kérő **körzeten kívüli tanuló** előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettes és az érintett évfolyam osztályfőnöke véleményét.
7. Az iskolába beadott felvételi kérelmeket *a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben* meghatározott sorrendben kell teljesíteni.
8. Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján kell dönteni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirend tartalmazza.
9. A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

HELYI TANTERV

TARTALOM

A választott kerettanterv	47
Óratervek	50
A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei	51
A NAT alapelvei és a pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	52
A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	55
Egyéb tanórán kívüli foglalkozások	56
A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának ellenőrzése és értékelése	61
Digitális országos mérések	67
Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei	68
A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérése	70
Esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések	72
Otthoni felkészüléshez előírt feladatok meghatározása	74
Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztő programja	75
Eszköz és felszerelésjegyzék	102
A pedagógiai program érvényessége, módosítása, nyilvánossága	111
A pedagógiai program elfogadása, jóváhagyása	113
Fenntartói és működtetői nyilatkozat	114
1, számú melléklet: A tanulmányi kirándulás – kiegészítés	115
2, számú melléklet: Komplex alapprogram	11

A VÁLASZTOTT KERETTANTERV, AZ ISKOLÁBAN TANÍTOTT KÖTELEZŐ ÉS KÖTELEZŐEN VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK ÉS ÓRASZÁMAIK (ÓRATERV)

Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül az alábbi tantervre épül:

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_1_4_evf.
és

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_5_8
valamint

Kerettantervek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához

[Kerettanterv az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára 1-4. évfolyam](#)

[Kerettanterv az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára 5-8. évfolyam](#)

1. Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. Mivel a kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeretnek csak a kilencven százalékát fedik le, a fennmaradó tíz százalékot iskolánk pedagógusai a kerettantervben szereplő tananyag, követelmények **elmélyítésére, gyakorlásra**, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott **új kompetenciák fejlesztésére** használják fel.
2. A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számával az alábbi tantárgyak óraszámát növeltük meg azzal a céllal, hogy e tárgyból a **készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására** több idő jusson:

ÉVFOLYAM	Melyik tantárgy óraszama lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?	Hány órával lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?
1. évfolyam	Magyar nyelv	1 óra
1. évfolyam	Matematika	1 óra
2. évfolyam	Magyar nyelv	1 óra
2. évfolyam	Matematika	1 óra
3. évfolyam	Magyar nyelv	1 óra
3. évfolyam	Matematika	1 óra
4. évfolyam	Magyar nyelv	1 óra
4. évfolyam	Matematika	1 óra
5. évfolyam	Hon- és népismeret	1 óra
6. évfolyam	Magyar nyelv	1 óra
6. évfolyam	Matematika	1 óra
7. évfolyam	Magyar nyelv	1 óra
7. évfolyam	Matematika	1 óra
8. évfolyam	Magyar nyelv	1 óra
8. évfolyam	Matematika	1 óra

3. Iskolánkban, az ötödik évfolyamon, a szabadon tervezhető órakeret terhére a **Hon- és népismeret** tantárgyat tanítjuk, a 7. osztályban a **Dráma és színház** tantárgyat tanítjuk.
4. Iskolánk a miniszter által kiadott kerettantervek közül az alábbi tantervek alapján tanít:

1-4. évf.	VÁLASZTOTT KERETTANTERV
	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Magyar nyelv es irodalom A jav 0409.docx
	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Matematika A.docx
	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Etika A.docx
	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Kornyezetismeret A.docx
	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/elő idegen nyelv A egyben.docx
	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Enek-zene A.docx
	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Vizualis kultura A.docx
	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Technika es tervezes A.docx
	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Digitalis kultura A.docx
	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Testneveles A.docx
5-8. évf.	VÁLASZTOTT KERETTANTERV
	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Magyar nyelv es irodalom F.docx
	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Matematika F.docx
	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Tortenelem F.docx
	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Allampolgari ismeretek F.docx
	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Hon es nepismeret F.docx
	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Etika F.docx
	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Termeszettudomany 5 6.docx
	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Kemia F.docx
	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Fizika F.docx
	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Biologia F.docx
	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Foldrajz F.docx
	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/elő idegen nyelv F egyben.docx
	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Enek-zene F.docx
	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Vizualis kultura F.docx
	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Drama es szinhaz F.docx
	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Technika es tervezes F.docx
	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Digitalis kultura F.docx
	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Testneveles F.docx
SNI	VÁLASZTOTT KERETTANTERV
	https://www.oktatas.hu/koznevelis/kerettantervek/2020_nat/kerettantervek_sni_tanulok/SNI 1 4evf
	https://www.oktatas.hu/koznevelis/kerettantervek/2020_nat/kerettantervek_sni_tanulok/enyhe_sni 5 8

5. A választott kerettantervben szereplő tananyagok, témakörök évfolyamonkénti bontása, illetve az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározása a nevelők szakmai munkaközösségeinek, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok feladata a helyi tanterv életbelépésének megfelelően évente felmenő rendszerben:

- 2020 augusztusára: Az első és az ötödik évfolyamon.
- 2021 augusztusára: A második és a hatodik évfolyamon.
- 2022 augusztusára: A harmadik és a hetedik évfolyamon.
- 2023 augusztusára: A negyedik és a nyolcadik évfolyamon.

A választott kerettantervben szereplő tananyagok, témakörök évfolyamonkénti bontásához, illetve az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározásához iskolánk pedagógusai az egyes tantárgyak tanításához alkalmazott tankönyvek tankönyvkiadói által összeállított helyi tantervi ajánlásokat használják fel. Ezek elfogadásáról, iskolánkban történő alkalmazásáról az előbbi ütemezésnek megfelelően a nevelőtestület dönt.

6. Iskolánkban a tanulók az idegen nyelvi órákon a német nyelvet tanulják.

ÓRATERV – Kötelező tantárgyak és óraszámok az 1–4. évfolyamon

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Irodalom	4	4	4	4
Magyar nyelv	4	4	2	2
Matematika	5	5	5	5
Etika/hit és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret	-	-	1	1
Német nyelv	-	-	-	2
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra	-	-	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Összes heti óra	24	24	24	25

ÓRATERV – Kötelező tantárgyak és óraszámok az 5–8. évfolyamon

Tantárgyak	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Irodalom	2	3	2	2
Magyar nyelv	2	2	1	2
Matematika	4	5	4	4
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1
Hon- és népismeret	1	-	-	-
Etika/hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Természettudomány	2	2	-	-
Kémia	-	-	1	2
Fizika	-	-	1	2
Biológia	-	-	2	1
Földrajz	-	-	2	1
Német nyelv	3	3	3	3
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház	-	-	1	-
Technika és tervezés	1	1	1	-
Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki óra	1	1	1	1
Összes heti óra	28	28	30	30

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

1. Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek.
2. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál a tanulóknak egyéb eszközökre is szükségük van. Ezek a *testnevelés*, a *vizuális kultúra*, valamint a *technika és tervezés*.
3. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.
4. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.
5. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:
 - A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
 - Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
 - A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

A NAT ALAPELVEI, ÉS A PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA

Alapvetés

A Nat a magyar kulturális és pedagógiai örökség gyökereiből táplálkozik, annak hagyományaira épül.

Meghatározza azokat a nevelési-oktatási alapelveket, amelyek a nemzeti köznevelésről szóló törvény 5. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően biztosítják az iskolai nevelés-oktatás tartalmi egységét, az iskolák közötti átjárhatóságot. A Nat emellett meghatározza az elsajátítandó tanulási tartalmakat, valamint kötelező rendelkezéseket állapít meg az oktatásszervezés körében. A Nat lefekteti a köznevelés elvi és tartalmi alapjait és kereteit, azaz meghatározza az alpműveltség kötelezően közvetítendő tartalmait az alap- és középfokú oktatási intézmények számára, beleértve a különleges bánásmódot igénylő tanulókat ellátó intézményeket is. A Nat a köznevelés szemléleti alapjainak meghatározásával kiegészíti a gyermekek, tanulók családban megvalósuló nevelését, erősíti ezzel a hazához és a nemzet történelméhez való kötődést, a generációk közötti kapcsolatot, a közös kulturális gyökereket, az anyanyelv használatát. Így rögzíti azt a minden magyar emberben közös tudást, amely megalapozza a nemzeti identitást. A Nat elsődleges felhasználója a nevelési-oktatási intézményben dolgozó pedagógus, valamint az intézményvezető. Ez a dokumentum az ő munkájukhoz ad irányutatót, keretet.”

Alapelvek:

- Egységesség és differenciálás
- Az eredményes tanulás segítésének elvei
 - Megfelelő tanulási környezet biztosítása
 - Egyénre szabott tanulási lehetőségek
 - Képesség-kibontakoztatás támogatása
 - Kötelező etikát vagy hit- és erkölctant tanulni – állam/egyház
 - Természettudományos nevelés fontossága
 - Idegen nyelvi oktatás szükségessége
 - Képességfejlesztő iskolai oktatás

Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségeket pedagógiai szempontból kezeljük.
- Fokozatosan átvezetjük a tanulót az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Törekszünk a mozgásigény kielégítésére, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésére, a koncentráció képességének alapozására.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.
- Fokozatosan előtérbe helyezzük a Nat elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamatokat.
- Fontosnak tartjuk az önismeret alakítását, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztését, az együttműködés értékének tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempontnak tekintjük: az életkori jellemzők figyelembevételét, az ismeretek tapasztalati megalapozását és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatását.
- Kiemelt feladatként kezeljük a kreativitás fejlesztését, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvést, a tanulók egészséges terhelését, érési folyamatuk követését, személyre szóló, fejlesztő értékelésüket.

A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.
- Fontosnak tartjuk a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozását, helyes magatartásformák megismertetését és gyakoroltatását.
- Fejlesztjük a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználatot, az alapvető képességek, készségek elsajátítását, a mentális képességeket, az önálló tanulás és az önművelés alapozását.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése.
- Célunk az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.
- Nagy hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

Fejlesztési célként megjelenő tanulói kompetenciák:

- A tanulás kompetenciái
- Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi, idegen nyelvi
- Digitális kompetenciák
- Matematikai gondolkodási kompetencia
- Személyes és társas kapcsolati kompetencia
- Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság
- Munkavállalói, vállalkozói kompetencia

A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA

1. Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.
2. Ennek alapján
 - az iskola minden osztályban, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:
 - a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel,
 - iskolai sportkörben való sportolással,
 - kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel – sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való sportolással.

EGYÉB TANÓRÁN KÍVÜLI FOGLALKOZÁSOK

Az intézményben a tanulók számára az alábbi – az iskola által szervezett – tanórán kívüli rendszeres foglalkozások működnek:

- napközi otthon,
- választható foglalkozások,
- iskolai sportkörüli foglalkozások,
- tömegsport foglalkozások,
- felzárkóztató foglalkoztatások,
- egyéni fejlesztő foglalkozások,
- tehetséggondozó foglalkoztatások,
- továbbtanulásra előkészítő foglalkozások
- számítástechnika szakkör.

A napközi otthon működésére vonatkozó általános szabályok

A napközi otthonba történő felvétel a szülő kérésére történik a szervezeti és működési szabályzat előírásai alapján.

A napközi otthon működésének rendjét a napközis nevelők, és az igazgató állapítja meg a szervezeti és működési szabályzat előírásai alapján.

A napközis foglalkozásról való eltávozás csak a szülő személyes, vagy írásbeli kérelme alapján történhet a napközis nevelő engedélyével. Rendkívüli esetben – szülői kérés hiányában – az eltávozásra az igazgató vagy az igazgatóhelyettes adhat engedélyt.

Az egyéb tanórán kívüli foglalkozásokra vonatkozó általános szabályok

A tanórán kívüli foglalkozásokra való tanulói jelentkezés – a felzárkóztató foglalkozások, valamint az egyéni foglalkozások kivételével – önkéntes. A tanórán kívüli foglalkozásokra jelentkezni tanév elején kell, ami egy tanévre szól.

A felzárkóztató foglalkozásokra, valamint az egyéni foglalkozásokra kötelezett tanulókat képességeik, tanulmányi eredményeik alapján a tanítók, szaktanárok jelölik ki, részvételük a

felzárkóztató foglalkozásokon kötelező, ez alól felmentést csak a szülő írásbeli kérelmére az iskola igazgatója adhat.

A tanórán kívüli foglalkozások megszervezését (a foglalkozások megnevezését, heti óraszámát, a vezető nevét, működésének időtartamát) minden tanév elején az iskola tantárgyfelosztásában kell rögzíteni.

A tanórán kívüli foglalkozások megszervezésénél a tanulói, a szülői, valamint a nevelői igényeket a lehetőségek szerint figyelembe kell venni.

A tanórán kívüli foglalkozások vezetőit az iskola igazgatója bízta meg.

Tanórán kívüli foglalkozást vezethet az is, aki nem az iskola pedagógusa.

Az osztályfőnökök a tantervi követelmények teljesülése, a nevelőmunka elősegítése érdekében évente egy alkalommal az iskolai éves munkatervében meghatározott időpontban osztályaik számára kirándulást szerveznek. A tanulók részvétele a kiránduláson önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. A kirándulás tervezett helyét, idejét az osztályfőnöki munkatervben rögzíteni kell.

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését segítik a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások, vagyis a múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozások. A tanulók részvétele ezeken a foglalkozásokon – ha az tanítási időn kívül esik és költségekkel jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat is szervez (pl.: túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdélutánok, táncos rendezvények stb.). A tanulók részvétele a szabadidős rendezvényeken önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Az iskola a tehetséges tanulók fejlődésének elősegítése érdekében tanulmányi, sport és kulturális versenyeket, vetélkedőket szervez. A versenyek megszervezéséért, a résztvevő tanulók felkészítéséért a szakmai munkaközösségek, illetve a szaktanárok a felelősek.

Az iskola – az ezt igénylő tanulók számára – étkezési lehetőséget biztosít. A napközi otthonba felvett tanulók napi háromszori étkezésben (tízórai, ebéd, uzsonna) részesülhetnek. A napközibe nem járó tanulók számára – igény esetén – az önkormányzat ebédet (menzát) biztosít.

A tanulók önképzésének, egyéni tanulásának segítésére az iskolában iskolai könyvtár működik. Az iskolai könyvtár működésének szabályait külön könyvtári szabályzat tartalmazza.

Az iskolában a területileg illetékes bejegyzett egyházak hit- és vallásoktatást szerveznek. Azon tanulók, akik nem kívánnak hit és vallásoktatáson részt venni, azok etikaoktatásban részesülnek. A hit- és vallásoktatáson vagy etikaoktatáson való részvétel a tanulók számára kötelező. Az iskola a foglalkozásokhoz tantermet biztosít az intézmény órarendjéhez igazodva. A tanulók hit- és vallásoktatását az egyház által kijelölt hitoktató végzi.

Az Etika/Hit- és erkölcsan tantárgy lényegi funkciója az értékközpontú magatartás és viselkedés fejlesztése, az erkölcsi értékek alakítása, ezért a tantárgy értékelésének módja eltér a hagyományos tantárgyi értékeléstől. Az értékelés, minősítés legfontosabb része a cselekvő tanulói részvétel. Osztályzattal értékeljük a tanuló egyéni és közös feladatokban való részvételét, egy-egy konkrét tevékenységét, valamint tanulói portfólió készítését. Az értékelést nem befolyásolhatja a személyes vélekedés minősítése. A Hit- és erkölcsan tantárgy értékelése is osztályzattal történik. A tanulók értékelését a hitoktatók végzik. Rendszeresen konzultálnak (megbeszélések, szakmai egyeztetések, kölcsönös óralátogatások, értékelési szempontok) az erkölcsant tanító pedagógussal.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

jeles (5)

jó (4)

közepes (3)

elégséges (2)

elégtelen (1)

Könyvtárpedagógia

A tanuló joga, hogy igénybe vegye az iskolai könyvtári szolgáltatásokat. 2011.évi CXCV. tv. 46.§(6)c) Az iskolai könyvtár könyvtárhasználati ismeretek oktatását biztosító, az intézmény könyvtár-pedagógiai tevékenységét koordináló szervezeti egység. 20/2012. rend. 163.§(1) Az iskolai könyvtár alapfeladata: az intézmény helyi pedagógiai programja és könyvtár-pedagógiai programja szerinti tanórai foglalkozások tartása. 20/2012 rend. 166§(1)c)

A könyvtár szerepe az iskola pedagógiai programjában:

A könyvtárhasználati ismeretek elsajátítása és a tanulási-önművelési kultúra fejlesztése tantárgyközi feladat.

A könyvtáros feladata, hogy kialakítsa az adott intézmény könyvtár-pedagógiai stratégiáját. Az iskola akkor tudja a könyvtár használatára, önművelésre nevelni diákjait, ha ez a feladat áthatja a pedagógiai program egészét. A könyvtár-pedagógia helyi terve a NAT könyvtári követelményrendszerére épül. Alapvető pedagógiai cél, hogy minden tanulóban alakuljon ki az olvasás, a könyv és a könyvtár iránti pozitív attitűd.

A könyvtár-pedagógiai tevékenység céljai, feladatai:

Önművelés

Önálló ismeretszerzés

Könyvtárhasználóvá nevelés

Olvasóvá nevelés

Ismeretek, készségek:

A könyvtári rendszer és szolgáltatásai

A könyvtárban való eligazodás

Az információ megszerzésének, felhasználásának készsége

Probléma megoldás

A dokumentumok használatához szükséges ismeretek

A könyvtár-pedagógiai tevékenység céljai korcsoportok szerint

Alsó tagozat

1-4. évfolyam

Minőségi ugrás: olvasás

Cél: olvasási tudás elmélyítése, rendszeres könyv és könyvtárhasználat

Olvasási igény

Felső tagozat

5-8. évfolyam

Összetettebb tudás

Olvasási igény szélesítése

Kézikönyvtár tudatos és biztos használata

Források kiválasztása, felhasználása, etikus forráshasználat

Információk feldolgozása

Jegyzetelés

Vázlatkészítés

A könyvtár-pedagógiai célokat megvalósító foglalkozások típusa

Könyvtári megközelítés:

Könyvtárhasználati óra

Könyvtári szakóra

Szakkör

Rendezvény

TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

1. Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.
2. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

3. Az írásbeli beszámoltatás formái

A tanulókkal az év eleji ismételések után az elméleti tantárgyakból *szintfelmérő dolgozatot* íratunk. Az 5. évfolyamon a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében az év eleji szintfelmérő dolgozat anyagát magyar nyelvből és matematikából a negyedik és ötödik évfolyamon tanító szaktanárok együttesen állítják össze. A szintfelmérő dolgozat eredményét felső tagozaton érdemjegy formájában fejezzük ki, és tekintetbe vesszük a félévi, év végi osztályzat kialakításánál.

A *témazáró dolgozat* megírására egy teljes tanórát biztosítunk. A tanulók egyenletesebb terhelése érdekében a felső tagozaton a témazáró dolgozatok időpontját a tanári szobában kifüggesztett táblázat segítségével egyeztetjük.

A *kisdolgozatok*, *szódolgozatok* nem vesznek igénybe egy teljes tanórát, általában 10–20 percesek, bármelyik tanítási órán írathatók.

4. A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia biológia, földrajz ellenőrzésénél:
 - a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik;
 - az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.
5. A tanulók szóbeli kifejezőkészségének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében egy-egy tantárgy esetében egy témakörön belül – a témazáró dolgozaton kívül – sor kerülhet írásbeli számonkérésre is.
 - az ének-zene, a rajz, az informatika, a technika tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva,
 - a többi tantárgy esetében pedig egy-egy témakörön belül.(A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.)
6. A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt

is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott - fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.

7. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:
- Az első évfolyamon, valamint a második évfolyam első félévében minden tantárgy esetében csak szöveges értékelést alkalmazunk.
 - A második évfolyamon a második félévben, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.
 - Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:
 - KIVÁLÓAN TELJESÍTETT
 - JÓL TELJESÍTETT
 - MEGFELELŐEN TELJESÍTETT
 - FELZÁRKOZTATÁSRA SZORUL
 - A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.
 - A Csaba József Általános Iskolában a második évfolyam végén és a 3-8. évfolyamon félévkor és év végén érdemjeggyel kerül értékelésre a tanuló. Kivétel: A gyermek iskolaváltása miatt, vagy és a szülő, gyermek kérésére az érdemjegyet osztályzatra váltjuk át. Az érdemjegy osztályzatra való átváltásának a szabályai a következők:

5-jeles

4-jó

3-közepes

2-elégséges

1-elégtelen

8. A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanuló osztályzatát az adott félév során szerzett érdemjegyek, illetve a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.
9. Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: **jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).**
10. A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak lehetőség szerint érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni. A kapott érdemjegyet a pedagógusnak az értékeléstől számított egy héten belül a Kréta rendszerben rögzítenie kell. Ennek oka, hogy a szülők minél hamarabb értesüljenek a gyermekük érdemjegyeiről.
11. A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti a Kréta felületén keresztül. A Kréta felület bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja. Az osztályfőnököt az iskola vezetése (igazgató, igazgató helyettes) szintén havonta ellenőrzi, hogy eleget tett-e az érdemjegyek ellenőrzési kötelezettségének.

12. A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-30 %:	elégtelen (1)
31-50 %:	elégséges (2)
51-75 %:	közepes (3)
76-90 %:	jó (4)
91-100 %:	jeles (5)

13. A tanulók továbbhaladása

A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott,
- ha a tanuló mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja,
- egyéni munkarend szerint haladó volt.

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata.

Az évfolyamot megismételni köteles az a tanuló, aki az adott tanévben a javítóvizsgán nem felelt meg.

Az első évfolyamot megismételheti a tanuló szülői kérésre, ilyenkor bizonyítványt a tanuló a megismételt évről kap.

A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, vagy a szülő írásban ezt kéri.

Évfolyamtól függetlenül idegen nyelvből a tanuló az idegen nyelv tanulásának első évében nem utasítható évfolyamismétlésre azért, mert a tanulmányi követelményeket nem teljesítette.

14. A tanulók **magatartásának** értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

15. A tanulók magatartását az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti és ezt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzi.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület állapítja meg.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

16. Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- tisztelettudó;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;

b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

c) **Változó (3)** az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- igazolatlanul mulasztott;
- osztályfőnöki intője van.

d) **Rossz (2)** az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

17. A tanulók **szorgalmának** értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

18. A tanulók szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és azt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzí.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalom osztályzatát az első félév és a tanév végén az osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület állapítja meg.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

19. Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- taneszközei tiszták, rendezettek.

c) **Változó (3)** az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

d) **Hanyag (2)** az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

20. Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,

- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.

21. Az iskolai jutalmazás formái.

- a) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretet adhatók:
 - szaktanári dicséret,
 - napközis nevelői dicséret,
 - osztályfőnöki dicséret,
 - igazgatói dicséret,
 - nevelőtestületi dicséret.
- b) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén
 - szaktárgyi teljesítményért,
 - példamutató magatartásért,
 - kiemelkedő szorgalomért,
 - példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.
- c) Az egyes tanévek végén kitűnő eredményt elért tanulók könyvjutalmat, akik egy négyes érdemjegyet szereztek oklevelet, akik nyolc éven keresztül kitűnő eredményt értek el díszoklevelet kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.
- d) Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.
- e) Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
- f) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

22. A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

23. Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- vagy a házirend előírásait megszegi,
- vagy igazolatlanul mulaszt,
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben lehet részesíteni.

24. Az iskolai büntetések formái:

- szaktanári figyelmeztetés;
- napközis nevelői figyelmeztetés;
- osztályfőnöki figyelmeztetés;
- osztályfőnöki intés;
- osztályfőnöki megrovás;
- igazgatói figyelmeztetés;
- igazgatói intés;
- igazgatói megrovás;
- tantestületi figyelmeztetés;
- tantestületi intés;

- tantestületi megrovás.
25. Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől azonban indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.
26. A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el kell tekinteni, s a tanulót azonnal legalább az „osztályfőnöki megrovás” büntetésben kell részesíteni. Súlyos kötelességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:
- az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása;
 - az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszecskita, drog) iskolába hozatala, fogyasztása;
 - a szándékos károkozás;
 - az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése;
 - ezeken túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.
27. A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.
28. Ha a tanuló a kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, ellene a *nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény* rendelkezései alapján fegyelmi eljárás indítható. A tanuló a fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

Digitális országos mérések

- „Bemenetkor” az első osztályosok ismeretanyagának, képességeinek felmérése, a feladatok meghatározása, szükség esetén fejlesztőpedagógus segítségével.
- „Átmenetkor” a 4. és 5. osztályban tanítók és a szaktanárok közösen összeállított anyagon mérik az alapkészségek helyzetét (hangos és szövegértő olvasás, helyesírás, matematika).
- Országos kompetencia mérések 4-től 8. évfolyamig minden tanév tavaszán március és május között. A mérendő területek: 4. osztály: szövegértés, matematika. 5. osztály: szövegértés, matematika, történelem, digitális kultúra. 6. osztály: szövegértés, matematika, természetismeret, idegen nyelv, történelem, digitális kultúra. 7. osztály: szövegértés, matematika, természetismeret, idegen nyelv, történelem, digitális kultúra. 8. osztály: szövegértés, matematika, természetismeret, idegen nyelv, történelem, digitális kultúra.

CSOPORTBONTÁSOK ÉS EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A 20/2012 (VIII.31.) rendelet 22§ (2) alapján a tanköteles gyermeket a szülő március 1-je és április 30-a között köteles beíratni a lakóhelye szerint illetékes vagy a választott iskola első osztályába.

A beiskolázási körzetből az intézmény minden tanulót felvesz.

A napközis, tanulószobai elhelyezés felvételénél előnyben részesülnek:

- bejáró tanulók
- azok, akiknek mindkét szülője dolgozik
- veszélyeztetett tanulók
- hátrányos helyzetű tanulók.

Osztályba történő sorolás elvei:

- azonos településről érkezők lehetőleg egy osztályba kerüljenek
- a telephelyről érkező tanulók lehetőleg egy osztályba kerüljenek
- szülői- tanulói igények figyelembevétele
- túljelentkezés esetében sorsolás dönt

Ha az iskola összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető a sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

Ezek:

-iskolánk tanulója a testvére

szülő munkahelye az iskola körzetében van

az iskola a lakóhelytől 1 km-en belül található

A sorsolásra az érintettet meg kell hívni. A sorsoláson a résztvevők személyesen helyezik el az azonosításra alkalmas jelentkezési lapot a szavazó ládában. A jelenlétükben húz ki az intézmény vezetője annyi lapot, ahány férőhely betöltésre kerül. A sorsolásról jegyzőkönyv készül.

A beiskolázási körzeten kívülről érkező tanuló esetében a tankerület igazgató dönthet a felvételtől. Ha ez kötelező csoportbontást eredményez, akkor a fenntartó hozzájárulása szükséges.

Az osztályon belüli csoportok kialakításának elvei:

- a tanuló tanulmányi munkája alapján sorrend kialakítása
- 50-50 % két csoportra bontás

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk:

- az idegen nyelvet, a digitális kultúrát
 - ha az évfolyamon párhuzamos osztályok vannak, akkor 20 fő osztálylétszám feletti tanulós szám esetén
 - ha nincs az évfolyamon párhuzamos osztálypár, akkor 15 fő feletti számított tanulólétszám esetén.
- a magyar nyelvet és irodalmat, valamint a matematikát
 - ha nincs az évfolyamon párhuzamos osztálypár, akkor 20 fő feletti számított tanulólétszám esetén.

Egy évfolyamon párhuzamos osztályok megléte esetén matematika képességek szerinti bontásban tanítjuk a matematikát és a magyar nyelv és irodalmat. A német nyelvet harmadik évfolyamon az anyanyelvi, felsőbb évfolyamokon a német nyelvi képességek szerinti bontásban tanítjuk.

Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

A választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a kurzus vezetésére.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

A hagyományos osztálystruktúrát szisztematikusan megbontjuk az alábbi esetekben

- természettudományok
- magyar nyelv
- irodalom
- a digitális kultúra/technika 5-7. osztály
- a digitális kultúra/rajz 8. osztály
- a történelem 8. osztály
- a német nyelv
- a tanórai felzárkóztató
- az egyéni fejlesztő foglalkozások időtartamára, úgy hogy az egy csoportba kerülők létszáma a tizennégy főt ne haladja meg.

A technika tantárgynál a nemek szerinti csoportbontást alkalmazzuk. A csoportok szükség esetén több osztályból is megszervezhetők. Amennyiben az objektív feltételek adottak, az igazgató döntése alapján egyedi elbírálás alapján más tantárgyak esetében is lehetséges csoportbontás.

Az alapképzést kiegészítő választható (nem tanórai) foglalkozások, tevékenységek besorolási szempontjai

A csoportba sorolás szempontjai a tanuló:

- tanulmányi teljesítménye, magatartása
- felzárkóztatása, tehetséggondozása
- továbbtanulási, pályaválasztási szándéka
- érdeklődése
- leterheltsége

A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK ÉS EDZETTSÉGÉNEK MÉRÉSE

- Az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusa – az adott tanév rendjéről szóló miniszeri rendeletben meghatározott mérési időszakban – a bekezdésben meghatározott országosan egységes mérési módszer és az annak alkalmazásához kifejlesztett eszközök alkalmazásával ellátja a tanulók fizikai állapotának és edzettségének (a továbbiakban együtt: fizikai fittség) mérésével kapcsolatos feladatokat. A tanulók fizikai fittségi mérésének célja a tanulók egészsége megőrzésének, javításának, fenntartásának előmozdítása, és a tanulók egészségi állapotának nyomon követése a tanulók fizikai fittségi szintjének feltárásával.
- A bekezdés szerint lefolytatott fizikai fittségi mérés eredményeit a mérést végző pedagógus – a mérésben érintett tanulónként – rögzíti és feltölti az informatikai rendszerbe.
- A fizikai fittségi mérések egyes tanulókra vonatkozó, adott tanévben rögzített adatait az iskola testnevelés tantárgyat tanító és az iskola igazgatója által kijelölt egyéb pedagógusai tanévenként elemzik, és meghatározzák az adott tanuló fizikai fittségi szintjének további fejlesztése szempontjából – elsősorban az iskolai testnevelésórak keretei között – szükséges intézkedéseket.
- A fizikai fittségi mérések iskolai adatai alapján az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusai tanévenként javaslatot tehetnek a nevelőtestület részére a pedagógiai program részét képező iskolai egészségfejlesztési program módosítására.
- A Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (a továbbiakban: NETFIT) a tanulók fizikai fittségi mérésének adatait rögzítő, meghatározott tartalmi keret szerinti informatikai alapú diagnosztikus értékelő rendszer. A NETFIT rendszerbe azonosításra alkalmatlan módon feltöltött tanulói eredményeket a NETFIT-et támogató informatikai alapú diagnosztikus értékelő rendszer automatikusan kiértékeli.
- A fizikai fittségi mérés eredményeit a mindenkorai tanév rendjéről szóló jogszabályban meghatározott mérési időszak utolsó napjáig az iskolának a tanuló mérési

azonosítójának alkalmazásával fel kell tölteni a NETFIT rendszerbe. A fizikai fittségi mérés tanulót érintő eredményeiről a tanuló és a szülő a tanuló mérési azonosítójának felhasználásával a NETFIT rendszeren keresztül kap tájékoztatást.

- A tanulók fizikai fittségi mérésének részletes szabályait az oktatásért felelős miniszter az általa vezetett minisztérium honlapján teszi közzé.”

A fizikai fittségi mérések iskolai évfolyamokra vonatkozó tartalmi kerete

A NEMZETI EGYSÉGES TANULÓI FITTSÉGI TESZT (NETFIT)

1. A NETFIT célja

A NETFIT elsősorban diagnosztikai jelleggel méri és követi nyomon a tanulók fizikai fittségét, a köznevelési intézmények rendelkezésére bocsátott útmutató szerint [„Kézikönyv a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT) alkalmazásához”]. Célja az egészséghez szükséges fittségi állapot elérése, megőrzése, javítása (fejlesztése), a tanulók fizikai aktivitási szintjének növelésén keresztül.

2. A NETFIT tartalmi területei

A NETFIT a fizikai fittségi mérés során három tartalmi területet, azokhoz kapcsolódóan pedig négy fittségi profilt különböztet meg az alábbiak szerint.

A NETFIT tartalmi területei és a kapcsolódó fittségi profilok			
	Tartalmi területek	Fittségi profilok	Leírás
2.1.	A tanulók testösszetételére vonatkozó mérések – az antropometriai paraméterek mérése és a testösszetétel becslése	2.1.1. Testösszetétel és tápláltsági profil	A NETFIT testösszetétel és tápláltsági profilja tartalmazza a testtömeg és testmagasság értékekből számított testtömegindexet (BMI) és a testzsírszázalék értéket.
2.2.	A tanulók vázizomzatának fittségére vonatkozó (pálya)tesztek	2.2.1. Vázizomzat fittségi profil	A NETFIT tesztek közül a vázizomzat fittségével az ütemezett hasizom teszt, a törzsemelés teszt, az ütemezett fekvőtámasz teszt, a kézi szorítóerő mérés és a helyből távolugrás teszt foglalkozik.
		2.2.2. Hajlékonysági profil	A hajlékonysági teszt megbízható eredményekkel szolgál a térdhajlító izmok nyújthatóságáról.
2.3.	A tanulók aerob kapacitására vonatkozó (pálya)tesztek	2.3.1. Aerob fittségi (állóképességi) profil	Az aerob fittségi profil a 20, vagy 15 méteres állóképességi ingafutás teszt eredménye alapján becsült aerob kapacitás minősítését tartalmazza, vagyis a légzőszervrendszer és a keringési rendszer állapotának, a szervezet oxigénszállító és oxigén-felhasználási képességének mutatója.

3. A tanulók testösszetételére és tápláltsági állapotára vonatkozó mérések típusai

- 3.1. Testtömeg és testmagasság mérése
- 3.2. BMI (az előző két érték alapján számítva)
- 3.3. Testzsír-százalék mérése

A tanulók aerob kapacitására és vázizomzatának fittségére vonatkozó mérések, tesztek

1.	Mérés megnevezése	Mérés célja
----	-------------------	-------------

2. Ütemezett hasizom teszt	Hasizomzat erejének és erő-állóképességének mérése.
3. Törzsemelés teszt	A törzsfeszítő izmok erejének mérése.
4. Ütemezett fekvőtámasz teszt	A felsőtest izomerejének és erő-állóképességének mérése.
5. Kézi szorítóerő mérés	Az alkar izmainak maximális izometrikus erő kifejtő képességének mérése.
6. Helyből távolugrás teszt	Alsó végtag dinamikus erő kifejtési képességének mérése.
7. Hajlékonysági teszt	A térdhajlító izmok nyújthatóságának mérése.
8. Állóképességi ingafutás 15 m, ill. 20 m	Maximális oxigénfelvétel-képesség becslése.

ESÉLYEGYENLŐSÉGET SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Minden pedagógus kötelessége, hogy közreműködjön a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

Alapelvek

A tanító, tanár pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi módon köteles a gyermeket oktatni, nevelni:

- Egyetlen gyermek, tanuló sem kerülhet hátrányos helyzetbe származása, színe, neme, vallása, nemzeti vagy etnikai hovatartozása, illetve bármilyen más oknál fogva.
- Minden gyermek, tanuló számára biztosítani kell a fejlődéséhez szükséges feltételeket; biztosítani kell a családi, vagyoni helyzetből fakadó hátrányok leküzdését, a tanuló képességeinek, tehetségének kibontakoztatását.
- Az iskolának rendszeres kapcsolatot kell tartania a szülőkkel, a családokkal.
- Segíteni, illetve biztosítani kell a tanulói szervezetek, a diákönkormányzatok létrejöttét és működését.
- Biztosítani kell, hogy a szülők, tanulók megismerjék jogaikat, és véleményt nyilváníthassanak az őket érintő kérdésekben.
- A tanuló számára biztosítani kell, hogy nevelése és oktatása biztonságos és egészséges környezetben folyjon; iskolai tanulmányi rendjét pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolási, étkezési lehetőség biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki.
- A gyermekek személyiségi jogait tiszteletben kell tartani.
- A tanuló számára biztosítani kell, hogy családja anyagi helyzetétől függően ingyenes vagy kedvezményes étkezésben, tanszerellátásban, illetve napközis ellátásban részesüljön.
- A tanulók joga, hogy testi, érzékszervi, értelmi, beszéd- vagy más fogyatékoságának megfelelő pedagógiai ellátásban részesüljön.
- Az iskolának együtt kell működnie a gyermekvédelemmel foglalkozó más hatóságokkal, szervezetekkel, személyekkel, annak érdekében, hogy elősegítse a gyermek családban történő nevelkedését, a veszélyeztetettség megelőzését és megszüntetését.
- Az intézménynek biztosítani kell a tanulók napközbeni ellátását a foglalkozások, napközi otthoni és gyermekétkeztetés megszervezésével.

Együttműködés

A tanulók fejlődése érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- pedagógiai szakszolgálat,
- gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal,
- polgármesteri hivattal,
- iskolaorvossal,
- a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.

A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló pedagógiai tevékenységek

Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekek esélyegyenlőségének biztosítását, megvalósítását:

- a felzárkóztató foglalkozások,
- a tehetséggondozó foglalkozások,
- az indulási hátrányok csökkentése,
- a differenciált nevelés-oktatás és képességfejlesztés,
- a pályaválasztás segítése,
- a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- a családi életre történő nevelés,
- napközis és a tanulószobai foglalkozások,
- az étkezési lehetőségek,
- az egészségügyi szűrővizsgálatok,
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
- a gyermek szociális helyzetének javítása (önkormányzati segély, természetbeni támogatás,
- a szülőkkel való együttműködés,
- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI

Oktatásunk eredményessége érdekében szem előtt kell tartanunk és a tanulóknak és szüleiknek egyaránt tudatosítanunk kell, hogy a tanulók otthoni munkája az írásbeli és szóbeli házi feladatok szerves folytatásai a tanórai munkának. A házi feladatok célja különböző lehet:

- Az alapfogalmak, alapismeretek, összefüggések gyakoroltatása. Így tudjuk elérni, hogy a legfontosabb ismeretek megszilárduljanak, alapvető tudáselemek készségként álljanak a tanulók rendelkezésére.
- A tanult ismereteket a tanulók önálló feladatmegoldásban tudják alkalmazni, egyrészt olyan feladat formájában, amelynél az órán megoldottra ráismernek a diákok, másrészt új szituációkban is meg tudják a problémát oldani.
- Az órán feldolgozásra kerülő témákhoz szükséges alapismeretek felelevenítése (ismétlés, tankönyvhasználat)

A házi feladatok célját (és az osztályt) ismerve kell megtalálnunk azt a módszert és helyes arányt, amelyet követnünk kell, de vannak általános elvek, amelyeket minden szaktanárnak be kell tartani:

1. A kijelölt házi feladatokhoz adjunk útmutatást, segítséget (figyelembe véve a csoport képességét).
2. A feladatok kijelölése differenciáltan történjen. A feladatsor mindig tartalmazzon elégséges, közepes és jó képességű tanulókra vonatkozó feladatot.
3. A házi feladatok ellenőrzésére, a felmerülő problémákra, ötletekre időt kell szánni (itt élhetünk a technika eszközeivel is, mint például írásvetítő, interaktív-tábla).
4. A házi feladatok megoldását értékelni kell. Így azok a tanulók, akik becsületesen megoldják a házi feladatot, sikerélményhez, elismeréshez jutnak.
5. Tudatosítani, és következetesen alkalmazni kell valamilyen szankciót, ha a tanuló nem készíti házi feladatot.
6. A tanárnak ügyelni kell arra, hogy a házi feladat harminc-negyven percnél ne legyen időigényesebb, mert a többi tárgyból is kell készülnie a tanulónak.
7. A megtanulandó elméleti anyagot egyértelműen ki kell jelölni a diákok számára, mert lexikális tudás nélkül nem tudják a feladatokat megoldani.
8. Az önálló gyakorlás igényének fokozása érdekében témakörönként jelöljük ki nagyobb időintervallumra gyakorló feladatokat, melyeket felhasználhatunk dolgozatoknál, feleléseknél.

A házi feladatok jellege is különböző, melyek kijelölése során az alábbi irányelveket tartja fontosnak:

1. *Elméleti házi feladat:* A tanórákon már jól kidolgozott, rögzített fogalmak megtanulását, és azoknak a kapcsolódó anyagrészeknél való helyes használatát várjuk el tanulóinktól. Az otthoni tanulásban segédeszközként használhatóak a tankönyvek, melyek kiválasztása tanári megegyezés alapján történik.
2. *Írásbeli házi feladat:* A tantárgyak jellegéhez kapcsolódóan sokszínűen és pontosan kell meghatározni az írásbeli feladatokat. Törekedni kell arra, hogy a tanulók az írásbeli házi feladat megoldása során sikerélményhez jusson.
3. *Házi dolgozat:* Hosszabb időszakra sokszínűen meghatározott, átfogó kidolgozást igénylő feladat, amely a tanulók önálló munkáján alapul.
4. *Kiselőadás:* A tanár által meghatározott témákból fakultatív jelleggel a tanulók kiselőadással készülhetnek, melyet a felkészültség színvonalának, előadásmódjának megfelelően értékelünk.
5. *Iskolai pályázat:* Tanáraink több - tantárgyainkhoz kapcsolódó - változatos, érdekes témaköröket határoz meg az iskola tanulói számára, melyeket terjedelmes, tetszetős dolgozat

formában kell leadniuk a pályázati kiírásnak megfelelően. A határidőn belül leadott pályázatokat jeles érdemjeggyel jutalmazzuk.

6. *Gyűjtőmunkák:* Gyűjtemények készítése az egyik legkreatívabb pluszmunkát igényli tanulóinktól. Szorgalmukat igényes munkáik leadásakor mindig pozitívan értékeljük. Esetenként tudományos gyűjtőmunkák kiadásával csábíthatjuk a diákokat a tantárgy egy-egy részletének, mélyebb szerkezetének felkutatására, melyet a ráfordított energia és munka tükrében értékelünk.

Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztő programja

A közművelődéshez való jog alapjog, az alaptörvény az esélyegyenlőséget külön intézkedésekkel segíti, védi a gyermekeket, a fogyatékkal élőket. A köznevelés kiemelt feladata a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók speciális igényeinek figyelembevétele, egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődésük elősegítése, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése. Minden gyermek köteles az intézményes nevelés-oktatásban részt venni, tankötelezettségét teljesíteni. A gyermeknek, a tanulónak joga, hogy állapotának, személyes adottságának megfelelő megkülönböztetett ellátásban különleges gondozásban, rehabilitációs célú ellátásban részesüljön. Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Intézményi szakmai dokumentumunk szerint iskolánk alapfeladata a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek integrált iskolai nevelése-oktatása. Intézményünk mozgásszervi fogyatékos, beszéd fogyatékos, halmozottan fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos- enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos- hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos- látási fogyatékos tanulók nevelését-oktatását vállalja fel, befogadó iskolaként.

A sajátos nevelési igényű gyermekek számára az alábbi többletjogokat biztosítjuk a szakértői vélemény javaslatára alapján írt igazgatói határozat alapján:

A tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a szakértői bizottság véleménye alapján az igazgató mentesíti az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és e helyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő, egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól, egyéni előrehaladás lehetőségét biztosítja, az egyes évfolyamok követelményeinek teljesítéséhez egy tanítási évnél hosszabb időt jelölhet meg. Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók között többnyire az egyéb pszichés fejlődési zavar, jelentősen kisebb arányban beszéd fogyatékoság, enyhe értelmi fogyatékoság pedagógiai diagnózis fordul elő. Az intézmény a földrajzi elhelyezkedése - a vármegyeszékhelytől való viszonylag nagy távolsága - meghatározó a szakember ellátottság tekintetében. Az iskola alkalmazásában álló mindenkor gyógypedagógus, kompetenciája alapján, csak részben tudja ellátni a fejlesztő tevékenységet. Ezért a sajátos nevelési igényű tanulók ellátásában az utazó gyógypedagógusi hálózatot is igénybe vesszük. A nevelés, oktatás, fejlesztés pedagógiai feltételeit a köznevelési törvény alapján, a sajátos nevelési igényű tanulókhoz igazodva az általánosan kötelező feltételeket több területen módosítva, többletszolgáltatásokkal kiegészítve teremtjük meg, speciális tanterv, tankönyvek, tanulási

segédletek, speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök használatával.

A Nemzeti Alaptanterv a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapidokumentuma, az abban meghatározott fejlesztési területek nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a műveltségi területeken megfogalmazott célok, feladatok a sajátos nevelési igényű tanulókra is érvényesek. Iskolánk pedagógiai programjában, helyi tantervünk elkészítésénél figyelembe vesszük: a nemzeti köznevelésről szóló törvény, a Nat és az Irányelv rájuk vonatkozó előírásait. Továbbá a nevelés és oktatás helyi célkitűzéseit és lehetőségeit, – a szülők elvárásait és az általunk nevelt tanulók sajátosságait.

A sajátos nevelési igényű tanulókat a többi tanulóval együtt (integráltan), azonos iskolai osztályban neveljük-oktatjuk. A sajátos nevelési igényű tanulóink eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő - integrált – oktatásuk. Az együttnevelést megvalósító intézményünk többet vállal, magasabb értéket kínál. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedését, önmagához mért fejlődését, a többi tanulóval való együtt haladását tekinthetjük. Ennek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők segítik:

Az intézmény igazgatója támogatja a pedagógusok részvételét az integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken. Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs szemlélet érvényesül és a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása valósul meg. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz. A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai esetenként egészségügyi eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.

A gyermekek nevelését-oktatását az Irányelvben foglaltak szerint biztosítjuk, ennek célja, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok ugyanúgy összhangba kerüljenek, mint más gyermekeknél. Így a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósul meg, segíti a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést. Iskolánk fejlesztési követelményei igazodnak a fejlődés lehetséges üteméhez, amennyiben szükséges, a fejlesztés az iskoláskor előtti képességfejlődés területeire is kiterjed. A rehabilitációs célú fejlesztő terápiák programjai intézményünk pedagógiai programjának. Figyelünk arra, hogy tanulókat a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

A Nemzeti Alaptanterv a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapidokumentuma, az abban meghatározott fejlesztési területek – nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a műveltségi területeken megfogalmazott célok, feladatok a sajátos nevelési igényű tanulókra is érvényesek. Iskolánk pedagógiai programja, helyi tantervünk elkészítésénél figyelembe vesszük: a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény a Nat és az Irányelv rájuk vonatkozó előírásait, a nevelés és oktatás helyi célkitűzéseit és lehetőségeit, a szülők elvárásait és az általunk nevelt tanulók sajátosságait.

Intézményünk egész nevelési-oktatási rendszerét átfogó, hosszú távú rehabilitációs, rehabilitációs célok és feladatok határozzák meg, melyeket az intézmény dokumentumai tartalmaznak. A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan szakmaközi együttműködésben kialakított és szervezett nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók vagy tanulócsoporthoz igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teheti szükségessé. A cél a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékból, több fogyatékból együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékból, vagy egyéb pszichés fejlődési zavarból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók

kompenzálása vagy helyreállítása, a meglévő ép funkciók bevonásával. Törekszünk a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására, a szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítására, az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztésére, az egyes területeken kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók tehetségének kibontakoztatása.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenységünket meghatározó tényezők: a fogyatékoság, az egyéb pszichés fejlődési zavar típusa, súlyossága, a fogyatékoság egyéb pszichés fejlődési zavar kialakulásának, felismerésének, diagnosztizálásának ideje, a sajátos nevelési igényű tanuló életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei, képességei, kialakult készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei, a társadalmi integráció kívánalmai, az egyéni tanulási utak megtervezése és biztosítása, továbbtanulás, pályaválasztás, a lehető legönállóbb életvitelre történő felkészítés.

Gyógypedagógus feladata a rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységben	
A nevelési-oktatási intézmény a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló fejlesztéséhez egyéni fejlesztési tervet készít, és a végrehajtásában közreműködő pedagógus évente legalább egy alkalommal rögzíti a fejlesztés eredményét. A többi tanulóval együtt oktatott tanuló egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációját központilag kiadott egyéni fejlődési lapon dokumentálja, helyi rend szerint a KRÉTA rendszerben vezeti	éves fejlesztési terv félévi tájékoztató értékelés a Kréta rendszerben éves értékelés Kréta napló kinyomtatva
a) segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését; b) javaslatot tesz a fogyatékos, a pszichés fejlődési zavar típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.); c) segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, ismerteti a speciális eszközök használatát, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről; d) javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására; e) figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükségletekhez igazodó módszerváltásokra; f) együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait; g) terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben –, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra; h) segíti a befogadó pedagógust az egyéni értékelés kialakításában, a gyermek önmagához mért fejlődésének megítélésében; i) segíti a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolását.	konzultáció módszertani segítségnyújtás terápiás fejlesztő tevékenység segítség a feltételek megteremtésében

Fejlesztő program végrehajtásának feladatai a tantestületben az együttnevelés során

Pedagógusok

- a) a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző módosulásait;
- b) egyéni fejlesztési tervet készít a gyógypedagógus konduktív nevelés esetén konduktor együttműködésével, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
- c) a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján szükség esetén megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
- d) egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
- e) alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
- f) együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba

Gyógypedagógus

- a) segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- b) javaslatot tesz a fogyatékoság, a pszichés fejlődési zavar típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);
- c) segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, ismerteti a speciális eszközök használatát, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- d) javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
- e) figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
- f) együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;

g) terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben –, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra;

h) segíti a befogadó pedagógust az egyéni értékelés kialakításában, a gyermek önmagához mért fejlődésének megítélésében;

i) segíti a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolását.

Az integrált nevelésben, oktatásban részt vállaló nevelési, oktatási intézmények vegyék igénybe az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait, az utazó gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségét a köznevelés-fejlesztési tervekben meghatározott feladatellátás szerint.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenységben részt vevő szakember kompetenciája a programok, programcsomagok összeállítása, a habilitációs, rehabilitációs egyéni és kiscsoportos fejlesztés, osztálytermen belüli megsegítés, közreműködés az integrált nevelés, oktatás keretein belül a tanítási órákba beépülő habilitációs, rehabilitációs fejlesztő tevékenység tervezésében, ezt követően a konzultációban.

Fejlesztő program végrehajtásának feladatai a tantestületben	
Gyógypedagógus	habilitációs, rehabilitációs fejlesztő foglalkozások tervezése, vezetése, dokumentálása pedagógiai vélemény felülvizsgálathoz konzultáció-educáció: szülő, tantestület tudásmegosztás szakmai kapcsolatok: részvétel a gyógypedagógus munkaközösség munkájában
Pedagógusok	együttnevelés differentiálás, egyéni bánásmód tananyag adaptációja
Osztályfőnök	együttnevelés koordináció a nevelésben résztvevők között felülvizsgálatok kérelmezése, vizsgálatkérő lap, pedagógiai vélemény megírása
Igazgató	határozatok a tantárgyi mentesítésekről, egyéni előrehaladásról meghosszabbított haladási ütemről
Igazgatóhelyettes	kötelező felülvizsgálatok igénylése, kapcsolattartás a szakszolgálatokkal, szakmai szolgáltatókkal, gyógypedagógiai konzulenssel SNI dokumentumok kezelése, külviek vezetése
Szülők	otthoni gyakorlás, együttműködés a gyógypedagógussal, pedagógusokkal

Intézményünk az integrált nevelésben, oktatásban részt vállaló nevelési, oktatási intézményként igénybe veszi az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait, az utazó gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségét a köznevelés-fejlesztési tervekben meghatározott feladatellátás szerint.

Partnereink a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátásban	
Vas Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Körmendi Tagintézménye	első vizsgálat SNI gyanúnál
Vas Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat	szakértői vizsgálat, felülvizsgálat a gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás, a fejlesztő nevelés, szakértői bizottsági tevékenység, a nevelési tanácsadás,) a logopédiai ellátás, a továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás, a konduktív pedagógiai ellátás, a gyógytestnevelés, az iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás, a kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása
Zalaegerszegi Pedagógiai Oktatási Központ	a pedagógiai értékelés, a szaktanácsadás, tantárgygondozás, a pedagógiai tájékoztatás, a tanügy-igazgatási szolgáltatás,

	a pedagógusok képzésének, továbbképzésének és önképzésének segítése, szervezése, a tanulmányi, sport- és tehetséggondozó versenyek szervezése, összehangolása, tanuló tájékoztató, -tanácsadó szolgálat,)a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók támogatásához kapcsolódó korai jelző- és pedagógiai támogató rendszer működtetése
--	--

Zalaegerszegi Pedagógiai Oktatási Központ	a pedagógiai értékelés, a szaktanácsadás, tantárgygondozás, a pedagógiai tájékoztatás, a tanügy-igazgatási szolgáltatás, a pedagógusok képzésének, továbbképzésének és önképzésének segítése, szervezése, a tanulmányi, sport- és tehetséggondozó versenyek szervezése, összehangolása, tanuló tájékoztató, -tanácsadó szolgálat,)a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók támogatásához kapcsolódó korai jelző- és pedagógiai támogató rendszer működtetése
---	---

Az egyéb pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztő programja:

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók között az egyéb pszichés fejlődési zavar fordul legnagyobb arányban. Az egyéb pszichés fejlődési zavar gyűjtőfogalom: ide tartoznak a súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral küzdő tanulók, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságai figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek. Jellemző az intelligenciaszintnek ellentmondó teljesítmény elmaradás, alulteljesítés a részképességek területén.

- A (specifikus) tanulási zavar (pl. diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, vagy ezek halmozódása)
- Az olvasási zavar (diszlexia)
- A helyesírási zavar (diszortográfia)
- Az íráskivitelezés (írásképzavar) zavara (diszgráfia)
- A számolási zavar (diszkalkulia)
- ADHD figyelemhiányos/hiperaktivitás zavar
- A magatartásszabályozási zavar

A tanulók fejlesztését egyéni fejlesztési terv alapján rehabilitációs, komplex fejlesztő foglalkozások, illetve a tanórákon, szabadidős, szakköri tevékenységek során az együttnevelésben részt vevő pedagógusok bevonásával, egyéni képességeikhez igazodó tevékenységrendszer keretében végezzük. A tanulás-tanítás folyamatában kiemelt feladat a tanulásszervezési módok, a tanulási és értékelési eljárások (fejlesztő értékelés) megválasztása. A tananyag adaptálása, tanulásmódszertani elemek beemelése; változatos tanulásszervezési módok, differenciált oktatásszervezés, projekt munka biztosítása kiemelkedő jelentőségű. Kiemelt feladatunk az iskolai nevelés-oktatás során a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása, vagyis a tananyag-feldolgozásnál a pedagógus figyelembe vesszük a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését, az esetleges adaptálás lehetőségeit, tekintetbe véve azon tananyagrészeket, amelyek egyéni vagy kiscsoportos korrepetálással, fokozatos felzárkóztatással, kompetenciafejlesztéssel és az így irányított otthoni gyakorlással az osztályfoknak megfelelő ismeretszerzés és -alkalmazás a tanulónál eredményesnek bizonyul. A pozitív énkép és önértékelés kialakítása érdekében egyértelmű követelményekhez igazodó mérési, felmérési stratégiákat alkalmazunk. Az optimális és

támogató tanulási környezet kialakítása az előzetesen felmért szükségletek alapján történik. Az előzetes tudás felmérése; az érdeklődési, motivációs bázis felmérése a tanulási motiváció megerősítése érdekében, az énhatékonyság erősítése az osztálytermi és egyéni munkán keresztül történik.

Az egyénre szabott differenciálás megvalósítása: a feladatok megoldásához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket jelölünk meg ott, ahol erre szükség van; a feladatok tartalmát, a nevelési-oktatási célt szem előtt tartva, a tanuló egyéni szükségleteihez, képességstruktúrájához és teherbíráshoz igazítjuk; segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogatjuk a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve.

További feladatunk a tanulás iránti motiváció, kitartás és a kudarcűrő képesség növelése, a kortársakra és a felnöttekre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása, a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés. A pedagógusaink olyan tanulási tapasztalatokra, tanítási módszerekre és támogató stratégiákra támaszkodnak, melyek figyelembe veszik a tanulók tanulási szükségleteit, érdeklődését, tehetségét, célkitűzéseit, kulturális háttérét. Az életkori sajátosságoknak megfelelően, valamint a jellemző figyelemkoncentráció eltéréseit is figyelembe vevő tanórai foglalkozásokkal, a tanórán belül 15-20 perces tevékenységek váltakozásával segíthetjük a megfelelő terhelés, valamint a figyelem fenntartása.

Kulcsfontosságú a gyógypedagógus, valamint a különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztásra épülő, szakmailag egymást támogató tevékenysége.

Az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók nevelése-oktatása során a Nat-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges, a Nat-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadók, de a kompetenciaterületek, tanulási területek és tudástartalmak (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) módosulhatnak.

Az egyéb pszichés fejlődési zavar diagnózissal rendelkező tanuló a megyei szintű pedagógiai szakszolgálat szakértői bizottságának szakértői véleménye alapján indokolt esetben adott tantárgy(ak), tantárgyrész(ek) értékelése és minősítése alól mentességben részesülhet, továbbá többlet felkészülési idő, segédeszköz-használat biztosítható számára.

A szummatív értékelés helyett fejlesztő és diagnosztizáló mérés és fejlesztő szöveges értékelés bevezetése indokolt lehet.

Az egyéni fejlesztőmunka tervezése, a rehabilitációs terv kidolgozása logopédus, pszichopedagógus, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakon/szakirányon szakképzettséget szerzett gyógypedagógus, gyógypedagógus-terapeuta, pszichológus és egyéb szakemberek (pl. szomatopedagógus, gyermekpszichiáter) bevonásával történik és

rehabilitációs célú órakeretben zajlik. Az egyéni fejlesztési terv az osztálymunkában részt vevő pedagógusok, szaktanárok, különös tekintettel a gyermek osztályfőnökére. A gyógypedagógiai tanár, terapeuta által vezetett pedagógiai rehabilitáció a funkcionális képességfejlesztő programok külön alkalmazásával, a fejlesztések során tanultak elmélyítésével szolgálja az eredményes iskolai előmenetelt. A tehetséges tanulók számára a tehetségük kibontakozásához szükséges feltételek, eszközök, módszerek biztosítása a pedagógiai rehabilitációnak is kiemelt feladata a tanórai és tanórán kívüli tehetséggondozás mellett.

Zavar típusa: fő feladat; fejlesztési cél

Olvasási zavar:

az osztályfoknak megfelelő értő olvasás készségének kialakításával az olvasóvá válás elősegítése. Az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a magyar nyelv ortográfiai sajátosságait figyelembe vevő analízis-szintetizáló módszerrel; stabil betűismeret, betű-hang megfeleltetés kialakítása; biztos szóolvasás kialakítása mind valódi, mind álszavak esetében; olvasás fluenciájának/gördülékenységének elősegítése; az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt; szövegértési stratégiák kialakítása; a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során; az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel; a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, a tanulás támogatása pl. képekkel, gondolatterképpel, nyomtatott óravázlatokkal, bemutatók rendelkezésre bocsátásával, a szövegek auditív felkínálásával (pl. hangfájlok szerkesztése, hangoskönyvek, optikai karakterfelismerés stb.), gépirással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával; speciális olvasástanítási program alkalmazása; a diszlexia reedukáció (olvasás újratanítása) speciális terápiás programjainak felhasználása; az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése. A célzott képességfejlesztés kiemelt területei: fonológiai, nyelvi, metanyelvi tudatosság fejlesztése, verbális emlékezet, munkaemlékezet fejlesztése, modalitásspecifikus integráció fejlesztése, különböző észlelési funkciók fejlesztése.

Íráskép zavara:

Az íráskép (írásbeli kifejezés) zavara (diszgráfia) esetében kiemelt feladat az osztályfoknak megfelelő íráskészség kialakítása, az írás eszközszerű használata az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló íráskivitelezés); a különböző írásformák tanulói képességekhez, szükségletekhez és preferenciákhoz illesztése. A célzott képességfejlesztés kiemelt területei: eszköz (ceruza, ceruzafogó) helyes használata; megfelelő testtartás kialakítása az írás során; a mozgáskoordináció fejlesztése; a testséma biztonságának kialakítása, a szenzomotoros integráció fejlesztése; a vízumotoros koordináció/szem-kézmozgás összerendezettségének fejlesztése; célirányos mozgások fejlesztése, különös tekintettel a manipulációs mozgásokra, praxiára/célirányos mozgások kivitelezésére; a ritmus, a nyomás és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése;

Zavar típusa: feladat; fejlesztési cél
Helyesírás zavara: kiemelt feladat az írott nyelv ortográfiájának/helyesírásának tudatosítása, lehetőség szerint a fluens/gördülékeny íráskészség a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása; a fő helyesírási szabályok begyakoroltatása (a kivételek megtanulásának mellőzésével), analógias stratégiahasználat kialakítása; önmonitorozás, önellenőrzés rögzítése; a dislexia reedukáció (olvasás újratanítása) speciális terápiás programjainak felhasználása. A célzott képességfejlesztés kiemelt területei: fonológiai, nyelvi, metanyelvi tudatosság fejlesztése; beszédpercepció fejlesztése; verbális emlékezet, munkaemlékezet fejlesztése; modalitásspecifikus integráció fejlesztése; hang-betű megfeleltetés fejlesztése.
Számolási zavar: A számolási zavar (diszkalkulia) esetén kiemelt feladat, hogy a tanuló az osztályfokának megfelelő matematikai készséggel rendelkezzen, képes legyen a matematikai kompetencia megszerzésére, a matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat színterein. A számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése; matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása; a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása; a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés; segítő, kompenzáló eszközök használatának lehetővé tétele; a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása; a matematikai gondolkodás és érvelés (kérdésfeltevések, szóbeli kifejezés, érvelés, divergens, ill. konvergens gondolkodás, problémamegoldó gondolkodás, problémamodellezés, algoritmikus gondolkodás) fejlesztése; a diszkalkulia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása. A célzott képességfejlesztés kiemelt területei: a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése; szám- és mennyiségfogalom kialakítása, magasabb szintű matematikai fogalmak kialakítása, alkalmazása, a mindennapi élethelyzetek problémamegoldásának segítése, fejlesztése; a vizuális-téri képességrendszer fejlesztése; a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése; az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása.
Zavar típusa: fő feladat; fejlesztési cél

Figyelemhiányos/hiperaktivitás zavar:

A figyelemhiányos/hiperaktivitás zavar (ADHD) esetén kiemelt feladat, hogy a tanuló a fegyelmi, aktivitási és impulzivitási nehézségei ellenére elsajátítsa az osztályfokának megfelelő ismereteket és kompetenciákat minden tantárgy esetében. Cél, hogy az ismeretszerzés és -alkalmazás, a tudásgyarapítás és képességfejlődés osztálytermi és hétköznapi színtereken is megvalósuljon. A figyelem- és viselkedésszabályozás egyensúlyának megteremtése személyre szabott támogatással; teammunka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés; a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése; a túlzott viselkedéses aktivitás veszélytelen és nem zavaró levezetésének megteremtése; fokozott egyéni bánásmód; az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése; önbecsülés és pozitív énkép kialakítása; szociális készségek fejlesztése, beilleszkedés elősegítése; feladatkivitelezés idői és téri struktúrájának megtervezése és kivitelezése; dicséret, jutalom, motiválás, sikerélmény biztosítása.

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:

ADHD esetén a képességfejlesztés kiemelt területe az önszabályozás fejlesztése; a társas szabályok, a mindennapi együttéléshez szükséges normák kialakítása és betartatása; a mindennapi együttéléshez szükséges szociális/társas készségek kialakítása, fejlesztése; a fegyelmi működés és a kontrollált viselkedés kialakításának támogatása; speciális figyelemtréning, különösen a tartós figyelemre vonatkozóan; koncentráció fejlesztése; utasításkövetés gyakorlása, fejlesztése; a türelem, késleltetés és gátlás képességének fejlesztése; mozgáskoordináció, biztonságos mozgáskivitelezés fejlesztése, adekvát mozgásos aktivitás biztosítása.

Magatartásszabályozási zavar:

A magatartásszabályozási zavar esetében kiemelt feladat a közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulások leépítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése az önszabályozás fejlődésének támogatása pedagógiai eszközökkel; kihívást jelentő viselkedések/viselkedési problémák csökkentése; adaptív viselkedés, szabálykövetés, szabálytartás kialakulásának támogatása; társas készségek, kapcsolatok fejlesztése.

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei: a düh- és agressziókezelés fejlesztése, érzelemfelismerés és érzelemkifejezés fejlesztése, kommunikáció fejlesztése, konfliktuskezelési képesség, problémamegoldás fejlesztése, megküzdési képesség fejlesztése, fegyelmi működés fejlesztése.

Eszközei lehetnek: kognitív viselkedésterápiás eljárások egyes elemeinek alkalmazása pedagógiai helyzetben; a mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított

idő keretek rendszeres alkalmazása (napirend); tevékenységek végzésének, iskolai feladatok teljesítésének lépésekre bontása (folyamatábra/forgatókönyvek); sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása; együttműködés a családdal és más szakemberekkel. A Nat alkalmazása az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók nevelés-oktatása során.

Enyhe értelmi fogyatékos tanulók fejlesztő programja:

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók gyógypedagógiai értelemben a tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okokra visszavezethető gyengébb funkcióképessége, illetve a tartósan kedvezőtlen környezeti hatások miatt a neurológiai érés lelassulása folytán tartós, átfogó tanulási problémákat mutatnak.

Iskolánkba kerülő gyermekek többnyire már az óvodából diagnózissal, szakértői véleménnyel érkeznek, de előfordul, hogy az iskolai környezetben jelentkeznek először a nehézségek. Az enyhe értelmi fogyatékos (enyhe intellektuális képességzavar) diagnosztizálása orvosi, gyógypedagógiai és pszichológiai feladat. A tanító jelzése, kérelme alapján a pedagógiai szakszolgálat vizsgálata után, a szakértői véleménybe foglaltak alapján veszünk részt ellátásukban együttnevelést biztosító, befogadó iskolaként.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében a minél korábban megkezdett, hosszantartó, rendszeres és intenzív gyógypedagógiai fejlesztés és terápia, a tanulási képesség szintjéhez igazodó tanulási módszerek folyamatos alkalmazása, a tanulási motiváció megfelelő fejlesztése, valamint a stigmatizációs hatások megelőzése/kompenzálása a fő feladatunk. A tanulási képesség fejlesztéséhez a pedagógiai, gyógypedagógiai eszközök alkalmazása mellett szükséges a környezeti, szociális feltételek javítása is. Az enyhe értelmi fogyatékosághoz sok esetben társul más fogyatékosági típus is. Mindezek befolyásolják az ellátási szükségletet, a taníthatóságot és a gyermek jövőjére vonatkozó előrejelzéseket.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók fejlesztésében tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirányú gyógypedagógus a szükséges szakember. Ő vezeti az egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs foglalkozást a pszichikus funkciók fejlesztésére. A gyógypedagógus a partnerekkel együtt (tanuló, pedagógus, szülők stb.) egyéni fejlesztési tervet állít össze a szakértői véleményben meghatározott fejlesztési területekre vonatkozó javaslatok szerint. A pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs foglalkozások dokumentálása is az ő feladata.

A tanulási-tanítási folyamatban érvényesítjük a tanuló általános fejlettségi állapotának, tanulási képességeinek leginkább megfelelő tanulási tempó és absztrakciós szint biztosítását, amely tanulási területenként/tantárgyanként eltérő lehet. A fogalmak lassú érlelése alapelve, a sokrétű és intenzív tapasztalatszerzés, az elvonatkoztatás lépéseinek szemléltetésén alapuló folyamat a fogalmak fokozatos „bővítését” teszi lehetővé. A megtanultak számbavétele, rendezése és kérdések/problémák segítségével a még nem ismert válaszok keresése, a saját élmények, korábbi tapasztalatok/tudás összekapcsolása a megtanulandó fogalmakkal, cselekvésekkel, a kérdések egyszerűsítése, a feladatelemek kis lépésekre bontása vagy analógiák alkalmazása hozzájárul a tanulóban már meglévő tudáselemek megerősítéséhez, a továbblépéshez.

A különböző képességeket fejlesztő eljárásokat és feladatokat összehangoljuk. A tanuló érdeklődésének és motiváltságának elősegítését (pl. feladatok választhatósága, több megoldási

lehetőség keresése, az önálló tanuláshoz szükséges technikák elemeinek fokozatos elsajátítása, a metakognitív folyamatok állandó megerősítése, az egyéni tanulási utak feltárása) biztosítjuk. A tanulásra rendelkezésre álló idő változatos strukturálása, az időtartamok rugalmas változtatása, a legkedvezőbb csoportméret kiválasztása, az elsajátítás folyamatában alkalmazott eszköztár (pl. számológép, szótár, IKT-eszköz, gondolatterkép stb.) alkalmazásának tanítása, majd felhasználásának lehetősége a tanuló számára a pedagógiai folyamat minden szakaszában az enyhe értelmi fogyatékos tanulóhoz illesztett tanulási környezetet biztosítja. Ugyancsak ezt szolgálja a megfelelő tanulási környezet kialakítása (térrendezés, berendezés, változtathatóság stb.).

A szükségleteknek megfelelő tanulásszervezési mód kiválasztásával; a személyre szabott tanulás lehetőségének biztosításával; differenciálás alkalmazásával; az együttnevelés során a kéttanáros modell alkalmazása és/vagy a pedagógus-gyógypedagógus szoros együttműködésével, rendszeres konzultációjával, fejlesztő értékelés (tanulást támogató értékelés) alkalmazásával segítjük a tanulási folyamat sikerességét.

Célunk az enyhe értelmi fogyatékos tanulók kompetenciafejlesztése a következő területeken: kommunikációs képességek, kognitív képességek, orientációs képességek, kreatív képességek, motoros képességek és szociális képességek.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében a nevelési és tanulási célok megegyeznek a Nat-ban leírtakkal, de azok mélysége, kialakíthatóságuk időigénye, módja az egyéni sajátosságokhoz igazodóan módosul. A hatékony, önálló tanuláshoz alapvető készségekkel, képességekkel kell rendelkezniük, amit az alapkompenciák biztosítanak. A tanulót támogatjuk abban, hogy megtalálja saját érdeklődési körét, hogy minél több tanulási technikát megismerjen, és ezek alapján képessé váljon majd saját tanulási stratégia kialakítására. Segítjük a tanulót abban, hogy lehetősége legyen a metakogníció (gondolkodásról való gondolkodás) gyakorlására, tudatos alkalmazására, a tanuláshoz való pozitív viszony kialakítására.

A differenciálás kiindulópontja, hogy nincs két egyforma enyhe értelmi fogyatékos tanuló. Az iskolánkban együtt tanított tanulók különböznek egymástól, ugyanakkor mindenkinek joga van a képességeihez mért legmagasabb szintű, minőségi oktatáshoz. A differenciálás lényege a tanulók egyéni szükségleteihez igazodó fejlesztés és/vagy az önvezérelt fejlődés körülményeinek biztosítása a nevelés gyakorlatában. A differenciálás célja annak biztosítása, hogy a tanulók abban a tempóban fejlődhessenek, amely számukra a legoptimálisabb, illetve önmagukhoz képest érik el a lehető legnagyobb fejlődést, teljesítve a követelmények megfelelő szintjét. A hatékony differenciálás megtervezéséhez szükséges a tanulókat megismerni a következő területeken: milyen a továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudása; az aktivizálhatósága; az önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettsége; az együttműködési képessége; a társas helyzet jellemzői. A tudatos differenciált tanulásszervezés használata pozitívan hat az önértékelésre, valamint a társakkal való viszonyra is.

A szakértői bizottság komplex pszichológiai, pedagógiai-gyógypedagógiai, orvosi vizsgálat alapján szakértői véleményt készít. A szakértői vizsgálat a szülő kérelmére, illetve ha az eljárást nem a szülő kezdeményezi, a szülő egyetértésével indul. Amennyiben a megyei illetékességű szakértői bizottság a vizsgálat alapján sajátos nevelési igényt, ezen belül enyhe értelmi fogyatékossgot állapít meg, javaslatot tesz a tanuló különleges bánásmód keretében történő ellátására, az ellátás módjára, formájára és helyére, a szükséges szakemberre és annak feladataira. Ezzel egyidőben – szükség esetén – javaslatot tesz egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alóli mentesítésre. A szakértői vélemény alapján az intézményvezető mentesítheti a tanulót az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók mind a gyógypedagógiai, mind az együttnevelési folyamatban a kötelező tanórákon kívül részt vesznek egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs foglalkozásokon.

Az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs foglalkozás során a probléma jellegéhez legadekvátabb eljárások, módszerek és technikák használatával alakítjuk a gyermek képességeinek fejlődését, egyidejűleg biztosítva az ahhoz szükséges feltételeket. A fejlesztési célok közé tartozik az akadályozott fejlődésből eredő hátrányok csökkentése, hogy a tanuló ismeretszerzési-tanulási folyamatban való részvétele aktív és eredményes legyen, és a lehető legkevesebb nehézséget tapasztalja a folyamat során. A foglalkozás célja a hiányzó, sérült pszichikus funkciók kialakítása, magasabb szintre emelése, az esetleges rosszul szerveződött struktúrák megváltoztatása, de a kiemelkedő képességek fejlesztése szintén a fejlesztő munka hangsúlyos tartalmi eleme.

Az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs foglalkozás segít a tananyag és a fejlesztési követelmények differenciálásában, a képességeket fejlesztő eljárások és feladatok összehangolásában, az egyéni tanulási technika kialakításában, a haladási tempó és a motiváció egyéni biztosításában, a fejlődés és a fejlődést tükröző értékelés megállapításában.

A foglalkozás eredményességét növeli, ha minél rendszeresebben egyénre szabottan valósul meg, a fejlődés üteméhez illeszkedik, illetve a rehabilitáció teljes ideje alatt folyamatos a szakember támogatása.

Az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs foglalkozások dokumentálása az egyéni fejlesztési terv (EFT) alapján történik, amelyet a gyógypedagógus készít el, együttműködve a partnerekkel. Az EFT a szakértői véleményre, illetve a gyógypedagógus által készített pedagógiai diagnózisra alapulva készül.

Az egyéni fejlesztési terv tartalmazza a reálisan megfogalmazott rövid és középtávú célokat, ezek elérésének lépéseit, a tervezett eszközöket, valamint a fejlesztés lehetséges helyszíneit. Funkciója a segítségnyújtás tervezése, koordinálása és ellenőrzése. Az együttműködő partnerek előre meghatározott időnként ellenőrzik, értékelik a végrehajtás eredményességét, az akadályozó tényezőket, és új fejlesztési célokat tűznek ki. A fejlesztendő területek mellett figyelni kell a tanuló erősségeire is, és ezeket a kiemelkedő képességeket is be kell építeni a tervbe, illetve a foglalkozásokba. Az EFT segít, hogy az enyhe értelmi fogyatékos tanuló életét támogató különböző szakemberek összehangolják tevékenységüket, tudásukat; tapasztalatuk mindenki számára hozzáférhetővé és hasznosíthatóvá váljon.

Az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs foglalkozások megvalósulása lehet osztálytermen belül és kívül is, egyéni vagy kiscsoportos formában. Az iskola pedagógusai és a tanulás támogatását megvalósító fejlesztő pedagógusok, gyógypedagógusok és a pedagógiai munkát segítő más szakemberek közötti együttműködés alapvető fontosságú.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók kerettanterve és óraszámja megegyezik az irányelvekben foglaltakkal.

A kerettantervek által előírt tartalmakra jelzett javasolt óraszámok az adott tantárgyon belül a tanulók egyéni képességeinek megfelelően átcsoportosíthatók.

Enyhe értelmi fogyatékos tanulók fejlesztő programja	
Tanulási terület: cél, feladat	Kiemelt rehabilitációs, rehabilitációs feladat
Magyar nyelv és irodalom:	A beszédfeldolgozó folyamatok erősítése.

A szókincsfejlesztés és -gazdagítás, a növekvő igényű helyes nyelvhasználat erősítése, a nyelvi hátrányok csökkentése. Feladata az eredményes olvasás- és írástanulás feltételeinek megteremtése, az alapképességek kialakítása, megerősítése. Kiemelkedő szerepe van a nyelv rendszerére, a helyesírásra vonatkozó alapvető tudás elsajátításában.	Figyelem, a gondolkodás, az emlékezet, az analízáló és szintetizáló képesség fejlesztése. A téri és síkbeli tájékozódás fejlesztése, a relációs szókincs bővítése. A grafomotoros készségek fejlesztése. Az olvasás elsajátításához szükséges hármasszociáció megerősítése: vizuális észlelés – jelfelismerés, akusztikus észlelés – hangok differenciálása, a beszédmotoros észlelés fejlesztése. Az olvasott szavak és a köztük lévő grammatikai viszonyok felismertetése. A rutinszerű olvasási képesség fejlesztés A szövegösszefüggések megértetése, a szövegértés fejlesztése. Az írás műveleteinek gyakorlása: másolás, tollbamondás, emlékezetből írás fokozatai, törekvés az eszközszintű használatra. Szövegalkotás szóban, majd írásban. A helyesírási szokások megerősítése.
Matematika Ezen a területen a kognitív képességek fejlesztési lehetőségei vannak a középpontban	A tanulás eszközeinek célszerű használata. A kíváncsiság ébrentartása, az önbizalom folyamatos erősítése. A finommotorika, a térlátás, a téri és idői tájékozódás, valamint a szem-kéz koordináció fejlesztése. Az ismeretek mozgósítása bemutatott analóg helyzetekben, alkalmazás a próbálgatások szintjén. Cselekvésben jelentkező problémák segítségével, majd segítség nélkül való felismerése, megbeszélése, megoldása próbálkozással. Az eredmény ellenőrzése. Tárgyak, személyek, alakzatok, jelenségek, mennyiségek megfigyelése, a látottak értelmezése és a tapasztalatok összefoglalása. A mennyiségállandóság, a mennyiségek közötti tájékozódás és a becslés képességének kialakítása. A matematika tanulásához szükséges fogalmak fokozatos megismerése. A közös cselekvéshez, munkához szükséges tulajdonságok, képességek felépítése, szokások kialakítása. A tantárgy iránti tanulási kedv folyamatos szinten tartása. Az önfejlesztés igényének támogatása, értékelése. Az önismeret, az önszabályozás képességének fejlesztése.

	Mindennapos probléma megoldásának elképzelése, sejtés megfogalmazása. A képzelt és a tényleges megoldás összevetése.
--	--

Enyhe értelmi fogyatékos tanulók fejlesztő programja	
Tanulási terület: cél, feladat	Kiemelt rehabilitációs, rehabilitációs feladat
Történelem és állampolgári ismeretek A tartalmak elsajátításakor figyelembe kell venni a tanulók gyógypedagógiai-pszichológiai jellemzőit, ezért előnyben kell részesíteni a sajátélményű tevékenységeket. A személyes élmény segíti annak a belátását is, hogy a jelen eseményei nagymértékben a múlt eseményeinek eredményei, és mai életünk hatást fog gyakorolni a jövő nemzedékek sorsára is, azaz a történelemnek, a társadalom eseményeinek mi magunk is részesei vagyunk. A fejlesztés kiemelt területként kezeli a személyiség és az emberi jogok tiszteletére nevelést, a szociális érzékenységet, az értékvédő magatartás kialakítását, a környezetért érzett felelősséget.	Az időészlelés fejlesztése saját élményen keresztül, majd az évtizedek, évszázadok, évezredek, az emberöltő megértése. Az idő múlása és a korok emberének, társadalmának, környezetének változása, összefüggések felfedeztetése. Az egyén és a társadalom kapcsolata, egyén, család, közösség, a világ nemzetei. Emberi magatartásformák és élethelyzetek megfigyelésének, az információgyűjtés technikájának fejlesztése. Az információ forrásainak megkülönböztetése: bizonyosan hiteles, nem bizonyosan hiteles, hiteltelen. A tér és idő kapcsolatainak bemutatása, ezek felfedeztetése. A kommunikációs képességek fejlesztése. A képzelet, a kreativitás alakítása, fejlesztése. Tapasztalatszerzés a valós, a lehetséges és a lehetetlen megítéléséhez, a valóság és a fikció közötti különbség érzékeltetése, szemléletes bemutatása. A megtartó emlékezet, az akaratlagos figyelem fejlesztése. Az önálló tanulás képességének fejlesztése. Kritikai gondolkodás fejlesztése. Az együttműködésen alapuló tanulás fejlesztése kooperatív technikák alkalmazásával. Az

	érdeklődés felkeltése és fenntartása a világ, a társadalom eseményei iránt.
Erkölc és etika Az enyhe értelmi fogyatékos tanulóknál különös jelentőséggel bír az önelfogadás, a másság elfogadása, a fogyatékos emberek iránti együttérző, segítő magatartás kialakítása. Fontos a szociális érzékenység, a problémamegoldás, az önkéntes feladatvállalás és -megoldás képességének kialakítása.	A kommunikációs képességek fejlesztése. Az önálló tanulás képességének fejlesztése. Kritikai gondolkodás fejlesztése. Az együttműködésen alapuló tanulás fejlesztése kooperatív technikák alkalmazásával.

Enyhe értelmi fogyatékos tanulók fejlesztő programja	
Tanulási terület: cél, feladat	Kiemelt habilitációs, rehabilitációs feladat
Természettudomány és földrajz A tanulók ismeretsajátításában a természeti-környezeti világ elemi megismerésének lehetősége tűzhető ki célul. Ugyanakkor nagyobb hangsúlyt kap a szemléletformálás, a természethez való pozitív viszonyulás megteremtése, az egyén és a társadalom számára fontos konstruktív – a természet védelmében, valamint a saját és mások egészségének megőrzésében tudatos – magatartás- és viselkedésformák elsajátítása. A tanulók a mindennapokban is jól használható gyakorlati példákon és tapasztalatokon keresztül sajátíthatják el a földrajzi térben történő eligazodás alapvető eszközeit, módszereit. Az egyszerű, elemi földrajzi ismeretek átadása, az általános és a speciális képességek fejlesztése a specifikumokra figyelve történik.	A kíváncsiság és az érdeklődés felkeltése. Kérdésfeltevés, kérdések megfogalmazásának tanítása. A kommunikációs képességek és készségek fejlesztése, a tantárgyspecifikus fogalmak használata. A saját testkép, testséma kialakítása, majd pedig a térérzet alakítása, megerősítése, a viszonzszavak pontos használata. A rész-egész viszony a valóságban, a térképi ábrázolásban. A valóság és a térkép összefüggéseinek felismerése. Biztos tájékozódás megteremtése a közvetlen térben. Tájékozódás biztonsága a síkban, a jelek, a szimbólumok világában. Tájékozódási feladatok, téri viszonyok felismerése, megértése; valamely tárgy, objektum tényleges és viszonylagos helye, helyzete. Az idő múlásának érzékelése, felfogása, az idő és tér változásának észlelése, értelmezése. Az idő észlelésének fejlesztése. Időrend, periódus a természetben, a folyamatokban. A gondolkodási funkciók, műveletek fejlesztése. Analizáló, szintetizáló képesség fejlesztése. Ok-okozati összefüggések, problémák felismerése, megoldások keresése. A rövid és a hosszú távú figyelem és emlékezet fejlesztése. A tanulási technikák (megfigyelés, vizsgálódás, lejegyzés, feladatmegoldás, értelmezés, irányított ismeretszerzés) kialakítása, megerősítése. Tanulási technikák megerősítése: térképek, információhordozók használata, önálló

	ismeretszerzés egyszerű szövegből, a tankönyv, a feladatlap, a munkalap használata. Kísérletek, saját tapasztalatok, a természettudományos ismeretek és a hétköznapi élet tapasztalatai közti összefüggések felismerése, erősítése
--	--

Enyhe értelmi fogyatékos tanulók fejlesztő programja	
Tanulási terület: cél, feladat	Kiemelt habilitációs, rehabilitációs feladat
Idegen nyelv Az élő idegen nyelv tanításának, tanulásának céljait a tanulók szükségletei határozzák meg. Az idegen nyelv tanításának alapvető célja a kellő motiváció és késztetés kialakulásának támogatása. A nyelvtanulás a természetes nyelvelsajátításra épül, amelynek során a tanulók bátorító nyelvi tapasztalatokra tesznek szert. Az idegen nyelv elsajátítása során a tanulók olyan nyelvi tevékenységekben vesznek részt, amelyek képességeiknek megfelelnek. A nyelvtanulási stratégiák között fontos szerep jut a játékos tevékenységeknek, az egyszerű élethelyzetek modellezésének, ismert helyzetek, tartalmak idegen nyelven történő értelmezésének. A nyelvórákon érdekes, az életből vett gyakorlati tartalom jelenik meg. A tanuló és a pedagógus tanórai beszédének természetes része a magyar nyelvű kérdés és válasz, amelyet párhuzamosan használnak az idegen nyelvvel együtt. Az anyanyelv alkalmazása szükséges továbbá az idegen nyelv és az anyanyelv szókincsének, szórendjének, minimális nyelvtani ismereteinek	Az idegen nyelv tanításának és tanulásának célrendszerében a kommunikációs kompetencia fejlesztésén van a fő hangsúly. A receptív nyelvi készségek közül a hallásészlelés fejlesztése, a produktív nyelvi készségek közül a beszédfejlesztés az idegennyelv-tanítás leghangsúlyosabb területe.

magyarázatára, összehasonlítására. A nyelvtanulás középpontjában a motiváció fenntartása, a hallott szöveg (kérdés, utasítás, cselekvés stb.) megértése, fejlesztése áll. Az írás és az olvasás kismértékben jelenik meg az idegen nyelv oktatása során, célja pusztán a hallottak megerősítése, támogatása. A tanulóban erősödő igény alapján azonban az írás-olvasás tanítása, fejlesztése kívánatos. A sikeres nyelvtanulás érdekében szükség van a nagyobb időkeretre, a folyamatos gyakorlásra, a memóriastratégiák kialakítására, amelyek segítik a szótanulást, illetve a minimális nyelvtani ismeretek elsajátítását és alkalmazását.	
--	--

Enyhe értelmi fogyatékos tanulók fejlesztő programja	
Tanulási terület: cél, feladat	Kiemelt rehabilitációs, rehabilitációs feladat
Művészetek Az iskolai nevelés-oktatás rehabilitációs célú feladatainak megvalósításában kiemelt szerepe van a gyakorlati tevékenységeknek, mert általuk az ismeretek élményszerűvé válnak, segítik a mélyebb megértést, fejlesztik a kreativitást. A tevékenységek, az alkotások széles körű kínálata lehetőséget teremt az egyéni adottságok kibontakoztatására, a sikerélmény biztosítására, a pozitív személyiségfejlesztésre, valamint a szabadidő hasznos eltöltésére és az érzelmi feszültség csökkentésére is.	Önismeret, önértékelés, társas kapcsolatok, a pozitív alkalmazkodóképesség, a kapcsolatteremtő és együttműködési képesség fejlesztése. Képzelet, kifejezőkészség, kreativitás fejlesztése. Harmonikus mozgás kialakítása, fejlesztése. A figyelemkoncentráció, a tartós figyelem és az emlékezet fejlesztése. Az esztétikai érzékenység készségeinek alapozása, fejlesztése. A térlátás fejlesztése, pontos képzetek kialakítása a valós térről, időről, az anyag, forma, funkció, szerkezet, szín, fény és mozgás viszonyairól. A kommunikációs képességek fejlesztése szóban, ábrázolásban, befogadásban. A finommotorika, a kreativitás, az eszközhasználati készség fejlesztése. Az

	ismeretszerzési, a tanulási képességek fejlesztése. Az érzékszervi tapasztalatszerzés fejlesztése, az érzelmi nevelés, érzékszervi kultúra gazdagítása, a belső kontroll, a pozitív énkép erősítése, a szegregált élethelyzet oldása. Az önkifejezés elősegítése, a szorongás oldása.
Testnevelés és egészségfejlesztés A tanulási területhez kapcsolódó nevelés, fejlesztés célrendszere az enyhe értelmi fogyatékos gyermekek körében igen sokrétű. Általános célként a testi fejlődés segítése, a praktikus mozgások fejlesztése jelölhető meg. A tanulóknál atipikus mozgásfejlődési folyamat tapasztalható, ezért a fejlesztés célja az ebből származó nehézségek kialakulásának megelőzése, csökkentése is. Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók későbbi társadalmi beválása, a munka világába való beilleszkedése szempontjából különösen fontos a megfelelő fizikai állapot; a mozgások elsajátításának előkészítése a munkatevékenységek megtanulásában is szerepet játszhat.	Erősítse a mozgásigényt, a kezdeményezőkészséget, bátorítson mozgásos feladatok, gyakorlatok elvégzésére. Tanítson mozgásos játékokban való együttműködésre, szabálytartásra, a játék örömére. Fejlessze a mozgásos alaptechnikák elsajátításának képességét, a kitartást, az állóképességet. Kiemelt feladat az általános kondicionálás, a test hajlékonyságának, a végtagok ügyességének fejlesztése, a gyorsaság, az ugró, dobó, egyensúlyozó képesség alakítása, a tanuló biológiai állapotának, terhelhetőségének függvényében. A saját testen való biztonságos tájékozódás kialakítása (függőleges és vízszintes zónák), a téri viszonylatok pontos felismerése, viszonyszavak megértése, használata, a téri biztonság erősítése. A szép testtartás, a harmonikus mozgás fejlesztése. A tartós figyelem, a fegyelmezett feladat-végrehajtás fejlesztése, a felelős magatartás beláttatása.

Enyhe értelmi fogyatékos tanulók fejlesztő programja	
Tanulási terület: cél, feladat	Kiemelt habilitációs, rehabilitációs feladat
Technológia: technika és tervezés, digitális kultúra A tanulási terület középpontjába a munkához, az életvitelhez kapcsolódó praktikus ismeretszerzést és képességfejlesztést állítja. A tanulók megismerik a környezet szervezett átalakítását, megtanulják használni a korszerű eszközöket, megértik a kapcsolódó erkölcsi és etikai kérdéseket. A digitális kompetenciák elsajátítása az esélyegyenlőség megteremtése, az életvitel kialakítása céljából is kiemelkedő jelentőségű. A tanulóknak képessé kell válniuk a digitális kompetenciák alkalmazására a tudás aktív bővítésében, az ismeretszerzésben és a hatékony kommunikációban. A tanulási terület tanulása-tanítása során kialakított kompetenciák messze túlmutatnak e tanulási terület keretein, mivel beágyazódnak más tantárgyak tanulásába is.	Érzékszervi megismerések. Térbeli, időbeli tájékozódó képesség fejlesztése. Összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés műveleteinek gyakorlása. Szabályfelismerés, tervező, rendszerező, döntési képesség fejlesztése. Csoportosítások, következtetések. Algoritmikus és problémamegoldó gondolkodás fejlesztése. A gyors, pontos, koordinált mozgások reagálóképesség fejlesztése. A figyelem, az emlékezet, az akarat, az alkotó képzelet fejlesztése. Felismerő, rendszerező képesség, szerialitás fejlesztése. Analízis, szintézis. A gondolkodási funkciók, műveletek fejlesztése: azonosságok, különbségek, csoportosítások, szabálykeresések, analógiák felismerése, összefüggések megoldása, ok-okozat felfedezése. A problémafelismerő, tervező, alakító, konstruáló képesség fejlesztése, a kíváncsiság, motiváltság ébrentartása. A cselekvőképesség fejlesztése, az önellátás, a környezetellátás technikáinak elsajátítása, alkalmazása. Motorikus képességek fejlesztése, szabályozott akaratú mozgások, mozdulatok továbbfejlesztése. A kar-kéz sebességének és ütemének alakítása.

	A munkához való helyes viszonyulás, az érzelem, akarat, kitartás céltudatos fejlesztése. A reális énkép, önismeret kialakítása, távlat lehetőségek felismerése, az önfejlesztő magatartás elfogadtatása. Szociális képességek fejlesztése.
--	---

Mozgásszervi fogyatékos	Utazó gyógypedagógus, konduktor látja el.	Az utazó gyógypedagógus, konduktor kompetenciája alapján egyénre szabott fejlesztő programot állít össze.
Érzékszervi fogyatékos, látási fogyatékos		Az utazó gyógypedagógus kompetenciája alapján egyénre szabott fejlesztő programot állít össze.
Érzékszervi fogyatékos, hallási fogyatékos	Szakirányú utazó gyógypedagógus látja el.	Az utazó gyógypedagógus kompetenciája alapján egyénre szabott fejlesztő programot állít össze.
Beszéd fogyatékos	Szakirányú utazó gyógypedagógus látja el.	Az utazó logopédus kompetenciája alapján egyénre szabott fejlesztő programot állít össze.
Halmazott fogyatékos	Szakirányú utazó gyógypedagógus látja el.	Az utazó gyógypedagógus kompetenciája alapján egyénre szabott fejlesztő programot állít össze.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES

A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ

ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK

JEGYZÉKE

1. Az iskolai nevelő-oktató munkát segítő szemléltetést, valamint a tanulók tevékenykedtetését az osztálytermekben és a szaktantermekben az alábbi alapfelszerelések és eszközök szolgálják: 2. melléklet a 20/2012.(VIII.31.) EMMI r.

Iskola I. Helyiségek, II. Helyiségek bútorzata, III. Nevelőmunkát segítő eszközök, IV. Különös bánásmódot igénylő gyermekek nevelésének-oktatásának további eszközei

2. Az alsó tagozatos magyar nyelv és irodalom tanítását segítő felszerelések és taneszközök (tantermenként):

- Képek, betűkártyák, szótagkártyák.	• A szó
- Hívóképek.	• A mondat
- Írott és nyomtatott ABC. (falikép)	- Gyermeklexikon (10 db).
- Kis és nagybetűs nyomtatott ABC. (falikép)	- Szólások, közmondások könyve.
- Betűsín.	- Nemzeti jelképek. (falitabló)
- Írott kis és nagy ABC.	- Fali táblák:
- Bábok (10 db).	• Igék
- Fali táblák:	• A teljes hasonulás
• Hangtani ismeretek	• Mondat
• Szavak alakja, jelentése	- Történelmi arcképsorozat.
	- Helyesírási szabályzat és szótár (10 db).

1. Az alsó tagozatos matematika tanítását segítő felszerelések és taneszközök (tantermenként):

- Űrmértékek (cl, dl, l).	- Helyiérték-táblázat.
- Demonstrációs óra.	- Kétfányéros mérleg és súlysorozat.
- Táblai vonalzők.	- Hőmérő.
- Táblai körző.	- Színes rudak.
- Számkártyák (1-1000-ig).	

1. Az alsó tagozatos környezetismeret tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Az idő (oktatótábla).	• Életközösségek II.
- Iskolai iránytű.	• Életközösségek III.
- Magyarország domborzati térképe.	• Életközösségek IV.
- Magyarország közigazgatási térképe a megyecímerekkel.	• Vadon nőtt gyógynövényeink.
- Szobai hőmérő.	• Dunántúli középhegység.
- Borszeszégő.	• Dunántúli dombvidék.
- Domborított földgömb.	• Alpokalján.
- Videokazetták:	- Homokasztal.
• Életközösségek I.	- Tanulói kísérleti dobozok (8 db).

- Ásványok.
- Magyar nemzet jelképei (falitabló)
- Élő természet (diapozitívek).
- Testünk (videofilm).
- Közlekedés szabályai (videofilm).
- Nagyító.
- Szűrőpapír.

1. Az alsó tagozatos ének-zene tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Ritmus eszközök: triangulum, xilofon, kisdob.
- Zenehallgatási anyagok hangkazettán vagy CD-n:
 - Magyar népzenei anyag.
 - Gyermekdalok.
 - Himnusz.
 - Szózat.
 - Magyar és rokon népek dalai.
- Cselekményes zenék - nőikar, férfikar, vegyeskar.
- Iskolai ünnepek újabb dalai.
- Európai népdalok.
- Egyházi énekek.
- Jeles napok, ünnepkörök dalai.
- Kórusművek, műzenei szemelvények.

1. Az alsó tagozatos rajz tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Diapozitívek:
 - Steindl Imre: Országház.
 - Kispaládi parasztház.
 - Thököly vár - Késmárk.
 - Medgyessy Ferenc: Anyaság.
 - Kolozsvári testvérek: Szt. György szobra.
 - Kovács Margit: Szamaras, Sámson dombormű.
 - Szőnyi István: Este.
 - Csontváry Kosztka Tivadar: Mária kútja.
 - Pablo Picasso: Maia arcképe.
 - Ferenczy Noémi: Noé bárkája - gobelin.
 - Cifraszűr, bölcső, csengős népi játék.
 - Hollókői ház.
 - Füstös konyha.
 - Matyó tisztaszoba.
 - Mai lakóház külső és belső képe.
 - Árva vára.
 - Pollack Mihály: Nemzeti Múzeum.
 - Schaár Erzsébet: Kirakat.
 - Albrecht Dürer: Nyúl, Önarckép - ezüstvessző rajz, Hónapok - Berry herceg óraskönyvéből.
 - Eugène Delacroix: Villámtól megriadt ló.
 - Paul Cézanne: Csendélet.
- Ferenczy Károly: Festőnő.
- Fényes Adolf: Testvérek.
- Vaszilij Kandinszkij: Festmény három folttal.
- Bálint Endre: Vándorlegény útra kél,
- Ember alakú butella.
- Kerített ház - Pityerszer.
- Botpaládi ház.
- Faragott, festett, oromzatos ház - Hegyhátszentpéter.
- Hősök tere.
- Vajdahunyad vára.
- Makovecz Imre: Sárospataki Művelődési Ház.
- Ligeti Miklós: Anonymus.
- Ferenczy Béni: Bem érem.
- Götz János: Szarvas.
- Cseh László: Táncolók.
- Michelangelo: Ádám teremtménye.
- Ferenczy Károly: Október.
- Fényes Adolf: Babfejtők.
- Koszta József: Tányértörölgetők.
- Glatz Osztkár: Birkózók,
- Kapatisztító, kunsági gypjú hímzés, hímes tojás, mézeskalács báb.
- aratókorsó, tálak, miskakancsó.
- Magyar koronázási jelvények.

1. Az alsó tagozatos technika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Olló, kés, vonalzó (40 db).	- Szövőkeret (30 db).
- Mintázó eszközök (20 db).	- Csiszolópapír.
- Építőkocka (fa).	

1. Az alsó tagozatos testnevelés tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Síp.	- Karika (20 db).
- Gumilabda (20 db).	- Jelzőszalagok (10 db).
- Babzsák (20 db).	- Ugrószekrény (1 db).
- Ugrókötel (20 db).	- Dobbantó (1 db).
- Kislabda (20 db).	- Tornaszőnyeg (4 db).
- Tornapad (3 db).	- Bordásfal (10 db).
- Tornaszámolyok (6 db).	- Mászókötel (5 db).
- Medicinlabda (10 db).	- Mérőszalag (1 db).

1. A felső tagozatos magyar nyelv és irodalom tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Térkép (irodalomtörténeti) (3 db).	• Megzenésített versek.
- Írói arcképsorozat (3 db).	- Videofilmek:
- Magyar értelmező szótár (5 db).	• Magyar népmesék.
- Szinonima szótár (5 db).	• János vitéz (rajzfilm).
- Helyesírási tanácsadó szótár (5 db).	• A Pál utcai fiúk (film).
- Életrajzi lexikon (5 db).	• Rab ember fiai (film).
- Helyesírási szabályzat és szótár (20 db).	• Magyar mondák: Álmos vezér, A fehér ló mondája, A szentgalleni kaland, Botond, Lehel kürtje, István megkoronázása.
- Hanganyag (hangkazetta, CD):	• Arany: A walesi bárdok.
• Népdalok, népmesék.	• Lúdas Matyi (rajzfilm).
• János vitéz.	• Egri csillagok (film).
• Mitológiai és bibliai történetek.	• Janus Pannonius emlékére.
• Versek (Petőfi, Arany).	• Mátyás könyvtára.
• A kis herceg.	• A Corvinák.
• Görög regék és mondák.	• Balassi, Csokonai: A felvilágosodás.
• Rege a csodaszarvasról.	• Mikszáth : Szent Péter esernyője (film).
• Népballadák.	• Mikszáth prózája.
• Arany: A walesi bárdok.	• Liliomfi (film).
• Toldi.	• A reformkor I-II.
• Egri csillagok (részletek).	• Petőfi.
• Janus Pannonius, Balassi Bálint, Zrínyi Miklós, Csokonai Vitéz Mihály versei.	• Egy magyar nábob (film).
• Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály, Petőfi Sándor, Arany János Jókai Mór művei.	• Kárpáti Zoltán (film).
• Halotti beszéd és könyörgés.	• A kőszívű ember fiai (film).
• Ómagyar Mária - siralom	• Halotti beszéd.
• Móricz Zsigmond: Hét krajcár, Légy jó mindhalálig (rádiójáték).	• Légy jó mindhalálig (film).
• Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, József Attila, Radnóti Miklós versei.	• Móricz élete.
	• Nyugat.
	• A fiatal József Attila.
	• Erőltetett menet (film).

- Könyv:
 - Népmesegyűjtemények (10 db).
 - O. Nagy Gábor: Magyar szólások és közmondások (5 db).
 - Gabnai Katalin: Drámajátékok (5 db).
 - Kaposi László: Drámafoglalkozások (5 db).
 - Montágh Imre: Mondjam vagy mutassam (5 db).
 - Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk (30 db).
 - Gárdonyi Géza: Egri csillagok (30 db).
 - Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője (30 db).
 - Mórícz Zsigmond: Légy jó mindhalálig (30 db).
- - Szigligeti Ede: Liliomfi (30 db).
 - Falitablók:
 - Hangtan.
 - A teljes hasonulás.
 - Jelentéstan.
 - Szótan.
 - A szófajok.
 - Jelentés.
 - Szerkezet.
 - Mondattan.
 - Magyar nyelvemlékek.
 - Nyelvcsaládok
 - Az igenév
 - Az állítmány fajtái
 - A jelzők rendszere
 - Ok- és célhatározó

1. A történelem tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Falitérkép:
 - Az ókori Kelet.
 - Az ókori Görögország.
 - A Római Birodalom.
 - Bibliai országok - Pál apostol utazásai.
 - Magyarország X-XI. sz.
 - A magyar népvándorlás és a honfoglalás.
 - Európa Nagy Károly korában.
 - Magyarország a korai feudalizmus idején.
 - A feudális Magyarország a XIII. sz. közepétől a XV. sz. elejéig.
 - A tatárjárás Magyarországon 1241-42.
 - A Föld népei a XIV-XV. században.
 - Magyarország 1526-1606.
 - Európa a XIV-XV. században.
 - A feudális Magyarország a XV. században.
 - Magyarország a XVII. században.
 - Európa a XVII. század közepén.
 - Az európaiak felfedezései és a gyarmatosítás XV-XVII. század.
 - Magyarország Bethlen Gábor korában (1629).
 - Magyarország népei a XVIII. század végén.
 - Európa a XVIII. század végén.
 - A Föld népei a XVI-XVIII. században.
- - Az 1848/49-es szabadságharc.
 - Európa a XIX. század második felében.
 - Európa a XIX. században.
 - Európa 1815-1849.
 - Európa az I. világháború idején.
 - A gyarmati rendszer 1830-1914.
 - Az Osztrák - Magyar Monarchia 1914-ben.
 - A gyarmati rendszer felbomlása (1917-1975).
 - A Tanácsköztársaság honvédő harcai.
 - Európa a II. világháború idején.
 - Hazánk felszabadulása.
 - Videokazetta:
 - Az ókori Egyiptom.
 - Egyiptomi hétköznapiak.
 - Egyiptom, a Nílus ajándéka.
 - Széthi, a fáraó.
 - A piramisok.
 - A kínai Nagy Fal.
 - Az ókori Hellász.
 - Görögország.
 - Az ókori Róma.
 - Róma és Pompei.
 - Róma építésze.
 - A Colosseum, Róma.
 - Álmos vezér.
 - Honfoglalás, államalapítás.
 - Aquincum.
 - Élet a középkori Európában.

- Céh, inas - legény - mester.
- A román kori művészet.
- A román stílus.
- Mátyás király.
- Hunyadi János.
- Mátyás országa.
- Mátyás király könyvtára.
- A lovagok, a Hunyadiak.
- Mohács.
- Magyar ereklyék.
- Nagy Szulejmán és kora.
- Rákóczi szabadságharca.
- A francia forradalom.
- Reformkor I-II. rész.
- Kossuth élete.
- A kiegyezés.
- Oroszország a cártól Sztálinig.
- Versailles.
- A II. világháború.
- 1956. október 23.
- Egyéb:
- Transzparens sorozat az általános iskolai történelem tanításához (5-8. évfolyam).
- Diapozitív sorozat az általános iskolai történelem tanításához (5-8. évfolyam).
- A magyar államcímer története (falikép).
- Magyar történelmi áttekintés a honfoglalás idejétől (falikép).
- A középkori társadalom (falikép).
- Tanulói egységcsomag az 5. és a 6. osztályos történelem tanításához.
- Forráscsomag a 7. osztályos történelem tanításához.

1. A német nyelv tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Tematikus képek.
- Schulbus sorozat (munkatankönyv, hangkazetta).
- ABC kártya (betűkártyák).
- A névelő (falitabló).
- Gyenge ige ragozása (falitabló).
- A névelő (falitabló).
- A főnév szótári alakjai (falitabló).
- Időbeli, módbeli segédigék (falitabló).
- Erős ige ragozása (falitabló).
- Időbeli, módbeli segédigék (falitabló).
- A személyes névmás (falitabló).
- Az előjárószo (falitabló).
- A melléknév ragozása (falitabló).
- A személyes névmás ragozása (falitabló).
- A főnév ragozása (falitabló).
- A birtokos névmás (falitabló).
- A melléknév ragozása (falitabló).
- Németország (falitérkép).

1. A felső tagozatos matematika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Táblai körző fa (2 db).
- Táblai vonalzó 45°-os fából (5 db).
- Táblai vonalzó 60°-os fából (5 db).
- Táblai szögmérő fából (5 db).
- Méterrúd fából (5 db).
- Összerakható m^3 (5 db).
- Alaphálók, alapábrák (2 db).
- Nagy matematikusok arcképei (5 db).
- Sík és térmértani modellezőkészlet (2 db).
- Számegyenes, koordináta-rendszer (írásvetítőfólia).
- Helyiérték táblázat (írásvetítőfólia).
- Oszthatósági szabályok (falikép).
- Százalékszámítás (falikép).
- Kétkaros mérleg és súlysorozat.
- Hatványozás azonosságai (falikép).
- Halmazok (falikép).
- Derékszögű koordináta-rendszer (írásvetítőfólia).
- Lineáris függvény (falikép).
- Másodfokú függvény (falikép).
- Abszolútérték függvény (falikép).
- Mértékegységek (falikép).
- Területszámítások (falikép).
- Kocka, téglatest (testek).
- Űrmérték sorozat.
- Szétszedhető dm^3 .
- Tükrözés (falikép).
- Terület és kerületszámítások (falikép).
- Négyszögek, kerülete, területe (falikép).

- A kör kerülete, területe (falikép).
- Szögpárok (falikép).
- Hasábok (falikép).
- Eltolás (falikép).
- Pitagorasz-tétele (falikép).
- Az egyenes körkúp, gúla (falikép).
- Az egyenes henger, gömb (falikép).
- Műanyag henger.
- Műanyag kúp.
- Műanyag gúla.
- Műanyag hatszög alapú hasáb.
- Műanyag ötszög alapú hasáb.
- Testek felszíne, térfogata (falikép).
- Algoritmus folyamatábra (falikép).

1. Az informatika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Pentium típusú számítógép (18 db).
- Monitor (SVGA) (18 db).
- Billentyűzet (15 db).
- Egér (18 db).
- CD meghajtó 40x (18 db)
- Hangkártya + hangfal (18 db).
- Projektor (1 db).
- Modem MR 56 SVS-EX 2 (1 db).
- Tintasugaras nyomtató (1 db).
- Falitablók:
- A számítógép belső felépítése (PC-IV)
- Az input-output eszközök csatlakoztatása
- A billentyűzet.
- Alapvető programok:
- WINDOWS 98 vagy 2000.
- OFFICE 97 vagy 2000.
- Szoftver az INTERNET hálózatban való működtetéséhez.

1. A természetismeret és a földrajz tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Terepasztal.
- 5-8. osztályos diafilm sorozat a földrajz tanításához.
- 5-8. osztályos írásvetítőfólia-sorozat a környezetismeret és a földrajz tanításához.
- Közvetgyűjtemény.
- 5-8. osztályos táblai vaktérképsorozat.
- Hőmérő (15 db).
- Iránytű (15 db).
- Térképjelek.
- Magyarország térképe (falitérkép).
- A Föld éghajlata (falikép).
- A Föld természetes növényzete (falikép).
- A Föld domborzata (falitérkép).
- Földgömb (10 db).
- Tellúrium.
- A Föld felszíne (dombortérkép).
- A Föld morfológiai térképe a tengerfenék domborzatával (falitérkép).
- A Föld forgása és keringése (falikép).
- Afrika domborzata és vizei (falitérkép).
- Ausztrália és Óceánia gazdasági élete (falitérkép).
- Afrika domborzata (falitérkép).
- Ausztrália és Új-Zéland domborzata (falitérkép).
- Észak-Amerika, Dél-Amerika domborzata és vizei (falitérkép).
- Ázsia domborzata és vizei (falitérkép).
- Európa domborzata és vizei (falitérkép).
- Európa országai (falitérkép).
- Észak-Európa (falitérkép).
- Kelet-Európa (falitérkép).
- Ázsia domborzata (falitérkép).
- Közép Európa (falitérkép).
- A Kárpát-medence domborzata és vizei (falitérkép).

1. A fizika tanítását segítő felszerelések és taneszközök.

- Írásvetítőfólia-sorozat (fizika 6-8. osztály).
- Mágneses rúdparafákban.
- Táblai mágnes 25 mm-es.
- Fényből áram (videokazetta).
- Részecskemodell (videokazetta).
- Fizikusok arcképcsarnoka (falikép sorozat).
- SI mértéktáblázat (falikép).
- Mágneses készlet (komplett).
- A naprendszer (tabló).

- Lejtőmodell (tanulókísérleti eszköz 10 db).
- Mikolacsó (10 db).
- Mechanikai eszközkészlet (tanulókísérleti eszköz 10 db).
- Nyomás, sűrűlódás vizsgálatára alkalmas eszközkészlet (25 db).
- Rugós erőmérő (25 db).
- Kétkarú emelő (5 db).
- Karos mérleg, súlysorozattal (5 db).
- Hőmérő.
- Hőtágulást bemutató tanári eszközkészlet (1 db).
- Kétütemű motorminta (1 db).
- Négyütemű motorminta (1 db).
- Áramátalakító (1 db).
- Csengőreduktor (1 db).
- Dugaszos ellenállásszekrény (1 db).
- Generátor minta (1 db).
- Elektromotor és generátor (4 db).
- Elektrovaria (tanári bemutató eszközkészlet) (1 db).
- Transzformátor modell (2 db).
- Mérőműszer (Votax) (25 db).
- Tanulókísérleti eszközkészlet áramkörök létrehozására (25 db).
- Sztatikus elektromosságot létrehozó eszközkészlet (25 db).
- Optikai pad (lencsékkel, tükrökkel) (2 db).
- Prizmatartó (1 db).
- Tanulókísérleti eszközkészlet a fény vizsgálatára (15 db).

1. A biológia tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Biológiai egységcsomag.
- Bonctű.
- Csíráztató.
- Diapozitívek az 5-8. osztályos biológia tanításához.
- Kézi nagyító (15 db).
- Metszettároló.
- Mikroszkópizáló.
- Lámpa.
- Mikroszkóp.
- Szilvafa virága (modell).
- Burgonya virága (modell).
- Almafa (oktatótábla).
- Rovarok (oktatótábla).
- Lepkék (oktatótábla).
- Sertés koponya.
- Juh koponya.
- Madár csontváz.
- Emlős csontváz.
- Fogtípusok.
- Lábtípusok.
- Szarvasmarha (oktatótábla).
- Házityúk (oktatótábla).
- Erdők legjellemzőbb élőlényei (oktatótábla).
- Fenyő (oktatótábla).
- Erdei pajzsika (oktatótábla).
- Kocsányos tölgyszőlő virága (oktatótábla).
- Ehető és mérgező gombák (oktatótáblák).
- Keresztes pók (oktatótábla).
- Mókusz (oktatótábla).
- Sün (oktatótábla).
- Szarka (oktatótábla).
- Sertés koponya.
- Róka (oktatótábla).
- Szarvas v. őzágancs.
- Hazai füves területek legjellemzőbb élőlényei (oktatótábla).
- Görény (oktatótábla).
- Sáska (oktatótábla).
- Űrge (oktatótábla).
- Varjú (oktatótábla).
- Folyók, tavak legjellemzőbb élőlényei (oktatótábla).
- Hal (csontváz).
- Béka (csontváz).
- Rák testfelépítése (oktatótábla).
- Férge gyík (csontváz).
- Nemzeti parkjaink (falitérkép).
- Falitablók:
 - A sejtmagnélküli egysejtűek
 - Szivacsok, csalánozók
 - Gyűrűsférgek
 - Puhatestűek
 - Ízeltlábúak
 - Gerincesek
 - Moszatok, zuzmók, mohák, harasztok
 - Nyitvatermők
 - Zárvatermők
 - A lomblevelű működése
 - A virág és virágzat
 - Termések, terméstípusok
 - Fásszár keresztmetszete
 - Egyszikű szár keresztmetszete
 - Az emberi bőr (bőrmetszet).

- Emberi csontváz.
- Csípőcsont.
- Csővescsont.
- Koponya.
- Emberi torzó.
- Lapos és csőves csont metszete.
- Emberi nyelv fogakkal (modell).
- Légzés (oktatótábla).
- Szív-modell.
- Vese (metszet).
- Az emberi szaporodás (8 db-os oktatótábla).
- Szem (modell).
- Hallás és egyensúly szerv (modell).
- Emberi fejmetset.
- Fül (modell).

1. Az egészségtan tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Videofilmek:
 - Az élelem
 - Alapvető élelmiszerek
 - Az izmok és a mozgás
 - A dohányzás és az egészség
 - Vigyázz a gyógyszerekkel
 - Járvány, avagy a gyermek kábítószer, alkohol
 - Ép testben ép lélek
 - Az emberi szervezet reprodukciós rendszere

1. A kémia tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Kémcső (50 db).
- Főzőpohár (25 db).
- Óraüveg (10 db).
- Borszeszegő (10 db).
- Kémcsőfogó (10 db).
- Vasháromláb (8 db).
- Azbesztháló (8 db).
- Vízbontó készülék (1 db).
- Kalotta molekulamodell (1 garnitúra).
- Pálcika modell (1 garnitúra).
- Mágneses atommodell (1 garnitúra).
- Kristályrács (gyémánt, grafit, NaCl) (3 db).
- Falitáblák:
 - Atomok elektronvonzó képessége
 - Fémek jellemerősségi sora
 - Periodusos rendszer
 - Elektronhéjak kiépülése
- Oktatótáblák:
 - Fémek reakciói vízzel
 - Fémek reakciói savval
 - Sav-bázis reakció
 - Közömbösítés
- Redukció a redukáló sorban
- Peptidkötés
- Videokazetták:
 - Ismeretlen ismerős a víz
 - Kincsek a homokban és a bányákban
 - A fémek általános jellemzése
 - A víz
 - Az élet elemei
 - Levegő, tenger, kőzet
 - Atom és molekula
 - A víz egy csodálatos nyersanyag
 - A konyhasó
 - Tűzijáértől a házépítésig
 - A magyar ezüst, az alumínium
 - Az év féme a vas
 - Lidércfény és nitrátos vizek
 - Kénsav a felhőből és a gyárból
 - Szabadon és kötve
 - Atom és molekula
- Írásvetítő transzparens sorozat a 7. és 8. osztályos kémia tanításához (1 db).

1. Az ének-zene tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Pianó.
- A kerettantervben szereplő zenehallgatási anyag hangkazettán vagy CD lemezen.
- Videofilmek:
 - Tánc típusok.
 - Jeles napok népszokásai.
 - Ritmuskészséget fejlesztő hangszerek, eszközök.

1. A felső tagozatos rajz tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Műanyag, átlátszó hengerek, gúláknak. - Képsík rendszer a vetületi ábrázoláshoz. - Táblai körző (fém hegyű). - 60°-os táblai vonalzó. - 45°-os táblai vonalzó. - 100 cm-es táblai vonalzó. - Táblai szögmérő. - Műanyag, átlátszó kocka, téglák. - Demonstrációs testek (fa). - Diapozitívek: a kerettantervben a megismertetésre, elemzésre ajánlott műalkotásokról (1-1 db).	- Videofilmek: • Képzőművészet a honfoglalás idején • A román stílus • A gótika • Reneszánsz • XIX. század művészete • XX. század művészete • Pásztorok a Hortobágyon • Testbeszéd, gesztus

1. (A felső tagozatos technika tanítását segítő felszerelések és taneszközök)

- Fareszelő lapos 25x200 (15 db). - Fareszelő gömbölyű 10x200 (15 db). - Fareszelő félgömbölyű 25x200 (15 db). - Vasreszelő lapos 25x200 (15 db). - Vasreszelő gömbölyű 10x200 (15 db). - Vasreszelő félgömbölyű 25x200 (15 db). - Laposfogó (10 db). - Kalapács 15-20 dekás (15 db). - Csipőfogó, gömbölyűcsőrű fogó (15-15 db). - Fafűrész (illesztő), vASFűrész (15-15 db). - Lyukfűrész (10 db).	- Kézi fűró (amerikáner) (4 db). - Lemezvágó olló (10 db). - Faliképek a fa megmunkálásáról (5 db). - Szerelő készlet, gépelemek tanításához (4 db). - Elektromos szerelőkészlet I-II. (4-4 db). - Asztali fűrógép (állványos) (1 db). - Asztali körfűrész (1 db). - A gépek (falitabló) (3 db). - Kerékpár (1 db). - KRESZ -táblák (oktató táblák) (1-1 db). - LEGO-DACTA építőkészlet (4 db).

1. A felső tagozatos testnevelés tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

– **Tornaterem**

- Ugródomb (1 db). - Magasugrómérce fém (1 pár). - Magasugróléc (1 db). - Maroklabda (10 db). - Súlygolyó 3 kg (1 db). - Súlygolyó 4 kg (1 db). - Tornaszekrény (1 db). - Gyűrű (1 db). - Gerenda (1 db). - Dobbantó (1 db). - Tornaszámoly (4 db). - Medicinlabdák (20 db). - Ugrókötel (20 db). - Kézi súlyzók (10 db).	- Mászókötel (5 db). - Kosárlabda (15 db). - Kézilabda (15 db). - Focilabda (15 db). - Tollaslabda-készlet (3 pár). - Frizbi (5 db). - Ping-pong-asztal (2 db). - Ping-pong-ütők (10 db). - Ping-pong-labdák (50 db).

A PEDAGÓGIAI PROGRAM
ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL
KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

I. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

1. A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.
 - A nevelők szakmai munkaközösségei és a szaktanárok minden tanév végén értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.
2. A 2023-2024. tanév során a nevelőtestületnek el kell végeznie a pedagógiai program teljes – minden fejezetre kiterjedő – felülvizsgálatát, értékelését, és szükség esetén a pedagógiai programot módosítani kell, vagy teljesen új pedagógiai programot kell kidolgoznia.

II. A pedagógiai program módosítása

1. A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:
 - az iskola igazgatója;
 - a nevelőtestület bármely tagja;
 - a nevelők szakmai munkaközösségei;
 - az intézményi tanács;
 - a szülői munkaközösség;
 - az iskola fenntartója.
2. A tanulók a pedagógiai program módosítását a diák-önkormányzati képviselő útján a szülői munkaközösségnek javasolhatják.
3. A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az igazgató jóváhagyásával válik érvényessé. A pedagógiai program elfogadása előtt ki kell kérni az intézményi tanács véleményét.
4. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra vagy a működtetőre a jogszabályi előírásokon felül többletkötelezettség hárul, be kell szerezni a fenntartó, illetve a működtető egyetértését.
5. A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától az első és az ötödik évfolyamtól kezdve felmenő rendszerben kell bevezetni.

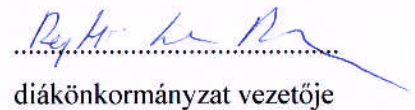
III. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

1. Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.
2. A pedagógiai program elolvasható az interneten.
A honlap internet címe: [www. csakanyisuli.sulinet.hu](http://www.csakanyisuli.sulinet.hu) és az OH KIR-felületén.
3. A pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, igazgatóhelyettesétől, valamint az iskola pedagógusaitól a nevelők fogadó óráján vagy – ettől eltérően – a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.
4. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
 - az interneten;
 - az iskola fenntartójánál;
 - az iskola irattárában;
 - az iskola könyvtárában;
 - az iskola nevelői szobájában;
 - az iskola igazgatójánál;
 - az iskola igazgatóhelyettesénél;

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉKOK**Az intézményben működő véleményező fórumok nyilatkozatai****A diákönkormányzat nyilatkozata**

A pedagógiai programot / a pedagógiai program módosítását **az intézmény diákönkormányzata** 2024. év március hó 1 napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a diákönkormányzat véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta.

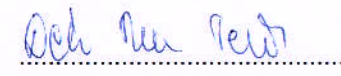
Kelt: Csákánydoroszló, 2024. év március hónap 1 nap

diákönkormányzat vezetője

A szülői szervezet nyilatkozata

A pedagógiai programot / a pedagógiai program módosítását a **szülői szervezet** (közösség) 2024. év március hó 1 napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta.

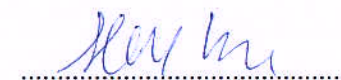
Kelt: Csákánydoroszló, 2024. év március hónap 1 nap

szülői szervezet (közösség) képviselője

Az intézményi tanács nyilatkozata

A pedagógiai programot / a pedagógiai program módosítását az intézményi tanács 2024. év március hó 1 napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az intézményi tanács véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta.

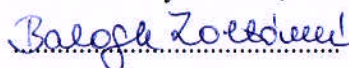
Kelt: Csákánydoroszló, 2024. év március hónap 1 nap

az intézményi tanács elnöke

A nevelőtestület nyilatkozata

A pedagógiai programot / a pedagógiai program módosítását az intézmény nevelőtestülete a szakmai munkaközösségek véleményezését követően, 2024. év március hó 1 napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Csákánydoroszló, 2024. év március hónap 1 nap

hitelesítő nevelőtestületi tag

hitelesítő nevelőtestületi tag

Fenntartói nyilatkozat

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése és 83. § (2) bek. g) pontja alapján a Csaba József Általános Iskola (intézménynév) pedagógiai programját jóváhagyom.

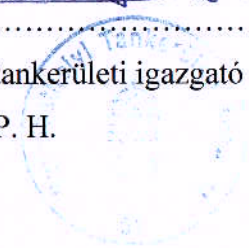
A Fenntartóra és az Intézményre vonatkozó hatályos jogszabályokban előírt kötelezettségeket meghaladó vállalások esetében a Fenntartó a szükséges pénzügyi fedezetről egyedi elbírálás alapján a mindenkor költségvetés függvényében dönt.

Kelt: Szombathely, 2024. év⁰³..... hónap ²⁸..... nap

.....
tankerületi igazgató

P. H.

1. számú melléklet

A pedagógiai program A tanítási órán kívüli tevékenységek „Tanulmányi kirándulás” pontja (14. oldal) az alábbiakkal egészül ki:

Az osztálykirándulás szervezésének célja, hogy a tanév végi tanulmányi kirándulásokon közösségteremtő, kapcsolatépítő lehetőségeinket kihasználva, a diákok a kirándulás keretei között fedezzék fel Magyarország vagy a szomszéd országok természeti kincseit, turisztikai látnivalóit, kulturális örökségeit. Olyan iskolai kirándulások szervezhetők, melyek illeszkednek iskolánk nevelési céljaihoz, diákjaink számára hasznosak és tanulmányi jellegűek.

A kísérő pedagógusok a hatályos szabályozás szerint felelősek a vonatkozó rendelkezések betartatására. Az önként jelentkező kísérők, illetve egyéb jelen levő személyek a pedagóguskísérőket nem helyettesítik, rájuk ugyanazok a szabályok érvényesek, mint az iskola résztvevőire.

2. számú melléklet

I. Komplex Alapprogram

A Komplex Alapprogram az 1. és az 5. osztályban felmenő rendszerben kerül bevezetésre a 2020/2021. tanévben.

II. ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK

1. Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciós célú beavatkozásainak megalapozása;
- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkészség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egy szóval: az eredményes tanulásra.

2. Alapelvek:

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevághó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság

3. Komplex Alapprogramm

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot (KIP);
- különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alapprogram jelszava: „**Tanulni élmény!**”, amely magával hozza az élményalapú tanulást. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

III. FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK

1. Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)!

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják

- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak elősegítő tevékenységet folytat.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építjük a pozitív énképét, erősítjük, a belső kontrolllos beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljük „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- Az szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése

2. Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra,
- tevékeny állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak

3. További feladatok:

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a **tevékenység-központú tanítási gyakorlatot** honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- Növeljük a **tanulók aktív részvételét** igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban (DFHT) módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

4- Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési- oktatási program - KAK
- Tanítási stratégia - DFHT
- Alprogrami koncepciók (5 db.)

- Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db.)
- Tanítói- tanári kézikönyvek (10+16 db.)
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

5. További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására, a konfliktusok kezelésére, életkoruknak megfelelő mértékig.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

6. Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

6.1. Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

6.2. Alkalmazott módszerek:

6.2.1. A tanítás – tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A lenti ábra azt mutatja (109. oldal), hogy a kötelező tanítási órák 20%-ban a DFHT-t szükséges alkalmazni.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanuló párok munkája

Csoportban végzett munka

- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP

Ezenkívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

6.2.2. Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés

- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

6.2.3. Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok

IV. A KOMPLEX ALAPPROGRAM SAJÁTOSSÁGAI:

1. A Komplex Alapprogram alprogramjai:

Az „Élménysuliban” minden alprogram megjelenik, hetenként javasolt, minimum egy órában. Az alprogramok aránya az iskola profiljához igazodik.

1. A testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélményszerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- testnevelés óra
- mozgásos tanulás osztálytermi környezetben
- szabadidős mozgástevékenységek

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az aktív, kreatív, felelősségteljes magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak implementációjának támogatása testnevelés órai környezetben, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális (gyakorlatias) tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben

2. Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az Életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat-koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.

Az alprogram célja, hogy az életben hasznosítható ismereteket, tapasztalatokat szerezzon a gyermek, amely sikeres életvezetési kompetenciákkal vértel fel.

Cél továbbá, hogy megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.

Célunk még az életformák sokszínűségének tisztelete, a családi közösségek megbecsülése, az egészséges énkép kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az életgyakorlat témái komplexek és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályaorientáció
- család, párválasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

3. A művészetalapú alprogram (MA)

- Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.
- A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között
- tanulásfejlesztés a művészetek révén
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központi gyakorlatokon keresztül
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni **sajátságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására**, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és keresttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

4. A logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető. Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések:
- Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakk-játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések:
- Kártyajátékok – lapot kérünk!, logic cars, set, stb.
- Logikai játékok, logisztika
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

5. A digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztntantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális szemléletet tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az alprogram célja, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

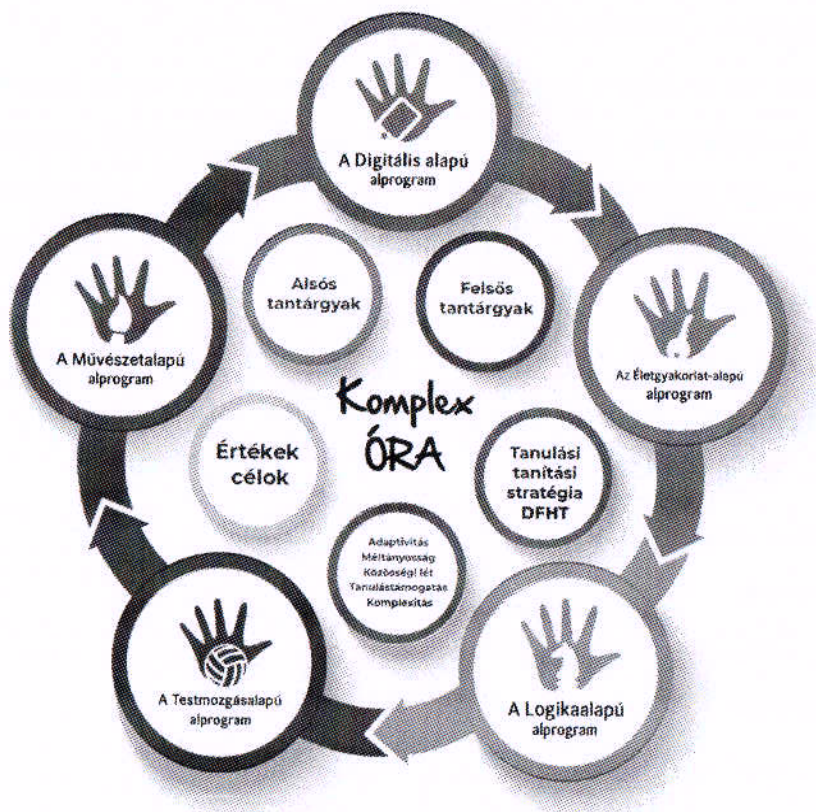
2. Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív (értelmi), affektív (érzelmi), szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyekben a tantárgy tananyagának kb. 30%-át (új ismeret) hordozzák. Az éves

óraszámhoz viszonyítva 10-30%-a dolgozza fel az új ismeretek 30%-át. A közismereti tantárgyak esetében a tantárgyi és keresztantervi tartalmat (tananyagot) az alprogrami tartalmakkal kapcsolja össze, a DFHT óraszervezési eljárásaival megvalósítva a tanórát. Ezen órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek (a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőkészség, a problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése) fejlesztése is megjelenik.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához
- minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám)

A Komplex órák felépítése

3. Ráhangolódás

A ráhangolódás biztosítja, hogy **a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben.** Heti 1-3 alkalommal javasolja a Komplex Alapprogram **20-25 perces** foglalkozás keretén belül. A

tanulási környezetet célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.

A foglalkozás felépítése ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

A Ráhangolódás megvalósítását javasoljuk a nap elején, javasolt időtartama 25-45 perc, helye a nap kezdésekor vagy osztályfőnöki óra keretében vagy a délutáni foglalkozások elején. Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

4. „Te órád”

„Te órád” - a **diák érdeklődéséhez**, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Vagy az **intézmény életében már meglévő**, jól működő, már hagyományokkal rendelkező foglalkozások, szakkörök, tehetséggondozó programok stb. továbbvitele, megtartása, de a foglalkozások középpontjába helyezve a tanulók szociális-emocionális fejlesztését. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

5. Házi feladat

Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra.

6. Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
2. a minősítő (szummatív értékelés)
3. a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak a tanév elején javasoljuk, ajánlott a tanév közben is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A tanév végi diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A minősítő (szummatív) értékelés egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek. Ennek célja **nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása.** A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a **gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe.** Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés
- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

V. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAINAK ÁTTEKINTÉSE, ILLESZTÉSE A KOMPLEX ALAPPROGRAMHOZ

A pedagógusok feladata kiegészül a DFHT órák megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

A választott alprogramokhoz kapcsolódó foglalkozások megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, tapasztalatok megosztása a kollégákkal.

Programhoz kapcsolódó további oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.

Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

VI. A SZÜLŐK ÉS A TANULÓK TÁJÉKOZTATÁSA

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról iskola életéről, az iskola igazgatója, és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásban az e-kréta segítségével.

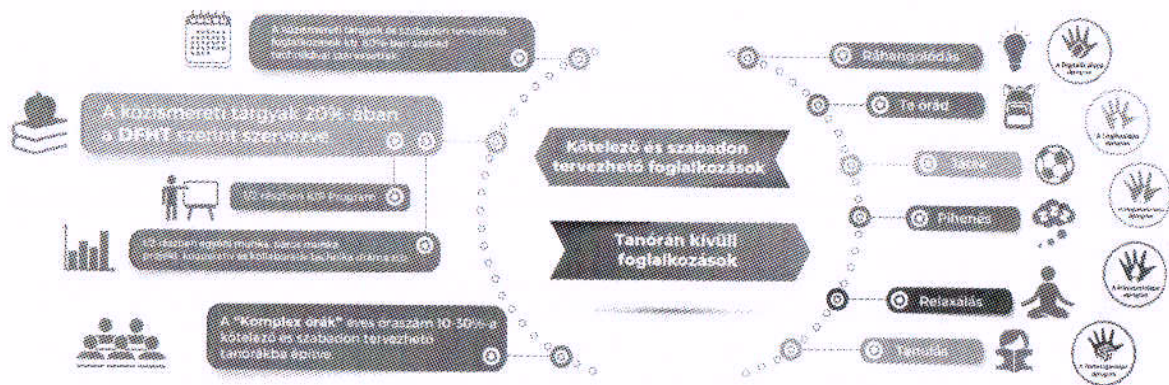
VII. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ MUNKA IDŐKERETE

1. **A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól.** Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

A kötelező és szabadon tervezhető időkeret:

- a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát, korábbi gyakorlaton alapuló pedagógiai-módszertani kultúráját tekintve **kb. 80 %-ban** nem szabályozza.
- A tanítási órák **20%-ban** azonban javasolt a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a **DFHT tanítási-tanulási stratégiának** az alkalmazása (differenciált egyéni munka, rétegmunka, pármunka, kooperatív módszerek, csoportmunka, drámajáték és projektmunka).

- A Komplex Alapprogram által **innovált alprogrami foglalkozások** és a „Te órád” többnyire a délutáni időszámban valósulnak meg.

	1. évfolyam	2.évfolyam	3.évfolyam	4.évfolyam	5.évfolyam	6.évfolyam	7.évfolyam	8.évfolyam
2020/2021	NAT 2020	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2020	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2012
2021/2022	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2012	NAT 2012
2022/2023	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2012	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2012
2023/2024	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020

Megjegyzés: Amennyiben több osztályból tevődik össze egy alprogrami foglalkozás, azoknak, kik nem vesznek részt ezen a foglalkozáson, azoknak napközis foglalkozás vagy “Te órád” biztosítható.

VIII. JELÖLÉSEK AZ OSZTÁLYNAPLÓKBAN

Az e-kréta rendszerben az alábbi lehetőségek szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

KOMPLEX ALAPPROGRAM			
DFHT óra	☐	Ráhangelődés	☐
DFHT-KIP óra	☐	Komplex óra	☐
Te órád	☐	Digitális alapú alprogram	☐
		Testmozgásalapú alprogram	☐
		Életgyakorlat-alapú alprogram	☐
		Művészetalapú alprogram	☐
		Logikaalapú alprogram	☐

Az alprogramokban résztvevő pedagógusok

Digitális alprogram	Életgyakorlatalapú alprogram	Művészetalapú alprogram	Logikaalapú alprogram	Testmozgásalapú alprogram
Minden pedagógus	B CS B Zné	K Jné R L M	CS M K K K	M CS V Gné

	N T M	V Gné	K M	K J
	P R	P R	P Jné	H L
	M T		S ZS	CS L T
	ZSE K		H T SZ	H J
	S ZS			
	M CS			
	W J			

Az alprogramok megjelennek a komplexórákon és önállóan a tanév tantárgyfelosztása szerint.